

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระหนี้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตตำบลพระเพลิง
อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

จุฑามาศ ตุ่นฝึกแว่น

20 ส.ค. 2560

369492

TH 20-2560-17

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตุลาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

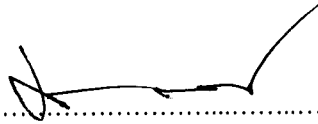
คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
และคณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
ได้พิจารณาปัญหาพิเศษของ จุฑามาศ ดุ่นผักแว่น ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

(อาจารย์ชิตพล ชัยมะดัน)

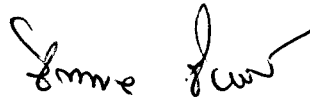
คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศรุตี สุกตรัตน์)

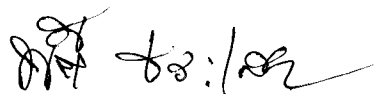

กรรมการ
(อาจารย์ภควัต สมิธธ)

กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์ชิตพล ชัยมะดัน)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนีย์ ธารเสนา)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ประกาศคุณูปการ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออนุเคราะห์และคำปรึกษาเป็นอย่างดี จากอาจารย์ ชิตพล ชัยมะดัน และอาจารย์ภควัต สมिति อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ให้คำแนะนำ, ปรึกษาและตรวจแก้ไขปัญหาพิเศษฉบับนี้จนสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านกำนันพุช ตุ่นผักแว่น กำนันตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว และผู้นำหมู่บ้านทุกหมู่บ้านในตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้วทุกท่านที่ได้คอยให้ความช่วยเหลือทุกอย่างในระหว่างการทำปัญหาพิเศษ รวมทั้งคำแนะนำ ตลอดจนกำลังใจที่ดีที่มีให้กับผู้วิจัยเสมอมา

จุฑามาศ ตุ่นผักแว่น

ชื่อปัญหาพิเศษ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว
ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ	จุฑามาศ ตุ่นผักแว่น
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ
การชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ๆ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้, บทบาท
การตัดสินใจและทัศนคติกับลักษณะของการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน รวมทั้งเพื่อศึกษา
อุปสรรคและแนวทางแก้ไขของปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ๆ
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์
จังหวัดสระแก้ว จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามและสถิติ
ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และทดสอบความสัมพันธ์ด้วยวิธี Chi - Square

ผลการวิจัยพบว่า ครอบครัวยุคนั้นเป็นครอบครัวขนาดปานกลาง
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก รายได้เฉลี่ยประมาณ 5,001 - 10,000 บาท นำเงินที่ประกอบ
อาชีพได้มาชำระหนี้เงินกู้ เนื่องจากวัตถุประสงค์ในการกู้เพื่อลงทุนทำการเกษตร แต่ก็มีบางส่วนที่
นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ในการเขียนคำร้องขอกู้เงิน ดังนั้นจึงมีการพบว่าสมาชิกบางส่วนนำเงิน
จากที่อื่นมาชำระหนี้เงินกู้ โดยกู้เงินจาก ธ.ก.ส. เป็นส่วนใหญ่รองจากการใช้เงินของตนเองมา
ชำระหนี้กองทุนเงินล้าน ซึ่งเงินที่ใช้ชำระหนี้เงินล้านเป็นเงินจากการประกอบอาชีพเป็นส่วนใหญ่
รองลงมาคือ ครอบครัวส่งให้ (ลูก/ สมาชิกในครอบครัว) การที่สมาชิกให้ความสำคัญในการชำระ
หนี้เงินล้าน เนื่องจากมีคณะกรรมการในการแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลของกองทุนหมู่บ้าน ๆ มากและ
ส่วนมากสมาชิกก็มีความพึงพอใจในการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บุคคลที่มี
ผลต่อการชำระหนี้เงินกู้กองทุนหมู่บ้าน ๆ มากที่สุดคือ ตัวเอง (ตัวของผู้กู้) เนื่องจากมีความเชื่อด้าน
ศาสนาว่า ถ้าไม่ชำระหนี้จะทำให้ไม่มีความสุขในการดำเนินชีวิตและถ้าชำระหนี้เงินกู้กองทุน
หมู่บ้าน ๆ แล้วก็จะทำให้ได้รับสิ่งตอบแทนจากสังคมที่อาศัยอยู่

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้, บทบาทการตัดสินใจและทัศนคติกับ
ลักษณะของการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน พบว่า บทบาททั้ง 3 ส่วน มีความสัมพันธ์กัน
คือ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	7
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ.....	17
ปัจจัยด้านสังคม	18
ปัจจัยด้านจิตวิทยา.....	21
สภาพทั่วไปตำบลพระเพลิง	25
ภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือนตำบลพระเพลิง	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย ..... 34 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ..... 34 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 36 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ..... 37 การเก็บรวบรวมข้อมูล ..... 38 การวิเคราะห์ข้อมูล..... 38
4	ผลการวิจัย..... 39 ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ..... 40 ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง . 41 ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมือง ..... 43 ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ด้านจิตวิทยาของของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 52 ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน ..... 55 ตอนที่ 6 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ 58
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ..... 61 สรุปผลการวิจัย ..... 62 อภิปรายผล..... 63 ข้อเสนอแนะ 65
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	69
ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ	80

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	1
2	12
3	12
4	13
5	13
6	14
7	15
8	16
9	16
10	25
11	26
12	28
13	29
14	35
15	40
16	41
17	43
18	43
19	43

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20	จำนวนรายได้หลังการยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ ของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 44
21	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการกู้ยืม เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม 44
22	จำนวนเงินที่กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม 46
23	การชำระเงินกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 47
24	ผลกระทบที่เกิดจากการกู้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม 47
25	การกู้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนอกเหนือจากกองทุนเงินล้านของผู้ตอบ แบบสอบถาม 48
26	กิจกรรมการใช้จ่ายเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (เงินล้าน) ของผู้ตอบ แบบสอบถาม 49
27	แหล่งเงินที่นำมาชำระเงินกู้ยืมกองทุนเงินล้านของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 50
28	จำนวนครั้งในการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินที่นำมาชำระเงินกู้ยืมกองทุนเงินล้านของ ผู้ตอบแบบสอบถาม 51
29	จำนวนอัตราดอกเบี้ย/ จำนวนครั้ง ในการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินที่นำมาชำระเงินกู้ยืม กองทุนเงินล้านของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 52
30	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการแนะนำของคณะกรรมการ 52
31	จำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามทัศนคติในการบริหารงาน ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 53
32	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามบุคคลที่มีผลต่อการชำระเงินกู้ 53
33	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความเชื่อทางศาสนา 54
34	จำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความเชื่อทางสังคม 54
35	การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการชำระหนี้กับบทบาทในการตัดสินใจ ที่จะกู้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
36	การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการชำระหนี้กับทัศนคติของสมาชิก กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 56
37	การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการชำระหนี้กับรายได้ของสมาชิก กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 57
38	ความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัญหาที่เกิดกับกิจกรรมทางอาชีพ..... 58
39	ความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัญหาข้อจำกัด/ กฎระเบียบ/ การบริหาร จัดการของรัฐบาล..... 59
40	ความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อเสนอแนะ 60

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	การบริหารเงินกู้ผู้ยืมของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	10
2	แผนภูมิแสดงการจ่าย - รับคืนเงินกู้ยืมของสมาชิก.....	11
3	ระบบเศรษฐกิจ	17
4	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	33

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาความยากจนเป็นปัญหาสำคัญต่อสังคมไทย และเป็นปัญหาที่เรื้อรังทำให้เป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2544 จึงเกิดเป็นนโยบายที่รัฐบาลของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกองทุนละ 1 ล้านบาท นับว่าเป็นนโยบายเร่งด่วนนโยบายหนึ่งที่มุ่งแก้ปัญหาระดับรากหญ้าของไทย โดยให้เป็นแหล่งหมุนเวียนในการลงทุนสร้างอาชีพเสริมและสร้างรายได้แก่ประชาชนและวิสาหกิจขนาดเล็กในครัวเรือน (ภุรินทร์ แก้วโมราเรื่องฤทธิ์, 2549, หน้า 1) เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของสังคมและเศรษฐกิจของคนในชุมชน

การกู้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น สมาชิกต้องทำสัญญาในการกู้ยืมเงินกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งในการเขียนคำร้องขอกู้นั้นมีประเด็น 1 ประเด็น คือ วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงิน ซึ่งร้อยละ 90.00 จะเขียนคำร้องในการขอกู้ว่า ทำไร่ทำนา ซึ่งการเขียนเช่นนี้ก็หมายความว่า ถ้าถึงกำหนดระยะเวลา 1 ปี ในการชำระเงินกู้ สมาชิกต้องมีเงินพร้อมที่จะชำระเงินกู้ได้อย่างแน่นอนเพราะการทำการเกษตรนั้นผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับนั้นจะมีช่วงที่เหมาะสมกับระยะเวลาในการให้กู้ยืมเงิน

ตารางที่ 1 ระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวพืชผลทางการเกษตร

เกษตรกรรม	ชนิด	ระยะเวลาเก็บเกี่ยว (เดือน)
ทำไร่	ข้าวโพด	3 ^{1/2}
	มันสำปะหลัง	12
	พืชผักสวนครัว	1- 3
ทำนา	นาปี	8
	นาปรัง	4

จากตารางจะพบว่า การทำการเกษตรจะได้ผลผลิตที่เหมาะสมกับระยะเวลาในการชำระ
เงินกู้ของสมาชิกแต่ละคน แต่มีสมาชิกบางรายไม่มีเงินที่จะชำระเงินกู้ของกองทุนหมู่บ้าน โดยมี
การยืมเงินจากเงินกู้นอกระบบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิชุลดา มาตันบุญ และสมนึก ชุชวาล
(2546, หน้า 146 - 147 อ้างถึงใน ภูรินท์ แก้วโมราเรื่องฤทธิ์, 2549, หน้า 9) ได้ศึกษาการวิจัยและ
พัฒนากระบวนการบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พบว่า ปัญหาและอุปสรรค
หนึ่งที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานเงินกองทุนหมู่บ้านทุกชี้เสียคือ ปัญหาสมาชิกกู้เงินจากแหล่งทุนอื่น
มาค้ำกองทุนหมู่บ้าน เนื่องจากสาเหตุที่สมาชิกกู้เงินไปทำกิจกรรมต่าง ๆ แล้วไม่ได้ผลประโยชน์
ตามที่คาดหวังทำให้ไม่สามารถใช้คืนกองทุน ได้จึงมีสมาชิกบางรายต้องไปกู้เงินนอกระบบมาปิด
บัญชีกองทุนจึงเป็นเหตุให้เกิดปัญหาอุปสรรคต่อมาคือ สมาชิกนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ทำให้
เกิดปัญหาเป็นหนี้ซ้ำซ้อนสร้างภาระหนี้สิน

ตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว มีจำนวนทั้งหมด 19 หมู่บ้าน มีจำนวน
กองทุนหมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 19 กองทุน ซึ่งมีสมาชิกทั้งหมด 2,261 คน และที่เป็นสมาชิกและกู้ยืม
เงินกองทุนหมู่บ้าน มี 1,386 คน และมีวงเงินทั้งหมดประมาณ 20,907,200 บาท ซึ่งปัจจุบันประสบ
ปัญหาค้างชำระเงินกู้ของสมาชิกที่นำเงินกู้จากนอกระบบเข้ามาชำระเงินกู้ของกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนเมือง ซึ่งอาจส่งต่อสมาชิกและกองทุนหมู่บ้าน ฯ ในอนาคต

จากปัญหาการชำระเงินกู้ดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะประชาชนในเขตตำบลพระเพลิงจึงมี
ความสนใจที่จะศึกษาถึงปัญหาว่า มีด้านใดบ้างที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมืองและปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชน รวมถึงค้นหาปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนในเขตตำบลพระเพลิง สำหรับการบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เกิด
ประสิทธิภาพสูงสุดและเป็นกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้, บทบาทการตัดสินใจ และทัศนคติกับลักษณะ
ของการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์
จังหวัดสระแก้ว
3. เพื่อศึกษาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินเงินกู้ของ
สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

สมมติฐานการวิจัย

1. รายได้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์กับลักษณะของการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. บทบาทการตัดสินใจของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์กับลักษณะของการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุน
3. ทักษะคติของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์กับลักษณะของการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุน

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

ขอบเขตด้านเนื้อหา: การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว โดยเกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและปัจจัยด้านจิตวิทยาของสมาชิกที่ส่งผลถึงการชำระเงินกู้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านจิตวิทยา

ตัวแปรตาม ได้แก่ ลักษณะการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ขอบเขตด้านพื้นที่: การวิจัยครั้งนี้มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 1,386 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา: ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัย และเก็บข้อมูลในช่วงตั้งแต่ สิงหาคม - ตุลาคม พ.ศ. 2553

นิยามศัพท์เฉพาะ

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมายถึง กองทุนที่จัดตั้งขึ้น โดยนโยบายของรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว เพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและเสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชน ความเข้มแข็งด้านสังคมและเศรษฐกิจของประชาชน โดยให้ตัวแทนของชุมชนร่วมบริหารจัดการกองทุนนี้

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง หมายถึง คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมายถึง บุคคลที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมตาม กฎระเบียบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว และถือหุ้นเงินสัจจะ (เป็นกองทุนที่แต่ละชุมชนจัดตั้งขึ้นเพื่อให้เกิดการออมเงินภายในชุมชน) สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะเปิดรับสมาชิกใหม่ปีละ 1 ครั้ง จากการประชุมใหญ่สิ้นปีทุกปี การสมัครเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแล้วนั้น จะมีสิทธิในการขอกู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้

เงินกู้ หมายถึง เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ฯ ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ได้กู้ยืมไปเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย สำหรับลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงานเพื่อเป็นการสร้างรายได้ และเพิ่มรายได้ ช่วยบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน

เงินกู้ที่ชำระคืนตามกำหนด หมายถึง จำนวนเงินกู้ที่สมาชิกกองทุน ฯ ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ได้ชำระหนี้ให้กับกองทุนหมู่บ้าน ฯ ในรอบบัญชีที่ได้กำหนดไว้

การชำระเงินกองทุนเงินหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมายถึง สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ต้องชำระคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ย โดยนำเงินส่งเข้าบัญชีเงินฝากที่ธนาคารและส่งหลักฐานการชำระคืนให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปจัดทำบัญชีลดยอดลูกหนี้เงินกู้และทำรายงานการเงินต่อไป

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หมายถึง สภาพเศรษฐกิจในครัวเรือนด้านรายได้ รายจ่าย ภาระหนี้สิน และปริมาณการกู้เงินของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

ปัจจัยด้านสังคม หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะของบุคคลและการดำเนินชีวิตของสมาชิกด้านอายุ การประกอบอาชีพ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก การนำเงินไปใช้ บทบาทในการตัดสินใจที่จะกู้เงินและจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

ปัจจัยด้านจิตวิทยา หมายถึง คุณลักษณะด้านความเชื่อ ทศนคติของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

ลักษณะของการชำระเงินกู้ หมายถึง รูปแบบของการนำเงินมาชำระเงินกู้ของสมาชิก กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว คือ การกู้ยืมจาก ธ.ก.ส. ธนาคารพาณิชย์ เงินกองทุนในชุมชน เงินกู้นอกระบบ ญาติพี่น้องและรายได้ จากการประกอบอาชีพ เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและปัจจัยด้านจิตวิทยา ต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว
2. ทราบถึงปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไข การชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว
3. ข้อมูลที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและปัจจัยด้านจิตวิทยากับลักษณะของการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว และเพื่อศึกษาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขของ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
  2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
  3. ปัจจัยด้านสังคม
  4. ปัจจัยด้านจิตวิทยา
  5. สภาพทั่วไปตำบลพระเพลิง
  6. ภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือนตำบลพระเพลิง
  7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  8. กรอบแนวคิดในการวิจัย
- โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ปรัชญาของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2545, หน้า 1)

1. เสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
2. ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง
3. เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน
4. เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชนและประชาคม
5. กระจายอำนาจให้ท้องถิ่น และพัฒนาประชาธิปไตยโดยพื้นฐาน

วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2545, หน้า 2)

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วนและสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชน ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
2. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
4. เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2545, หน้า 2 - 3)

กองทุนหมู่บ้านบริหารงานโดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวนไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วย กรรมการซึ่งมาจากการคัดเลือกระหว่างสมาชิกด้วยกันตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. บริหารจัดการกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล จัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุนเพื่อสอดคล้องและเกื้อกูลกับกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน
2. ออกระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนที่ขัดแย้งกับระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก
3. รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิก ทั้งที่เป็นกลุ่มองค์กรชุมชน หรือปัจเจกบุคคลในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
4. สำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อุตสาหกรรมครัวเรือนและวิสาหกิจชุมชนในเขตท้องที่หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองนั้น ตลอดจนสำรวจและจัดทำข้อมูลดังกล่าวของกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
5. พิจารณาการให้กู้เงินตามระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด
6. ทำนิติกรรมสัญญา หรือดำเนินการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับภาระผูกพันของกองทุน
7. จัดหรือเรียกประชุมสมาชิกตามที่กำหนดหรือได้ตกลงกัน หรือตามที่สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดลงลายชื่อทำหนังสือร้องขอและจะต้องดำเนินการให้เสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำร้อง
8. จัดทำบัญชีและส่งมอบเงินที่ได้รับการจัดสรร ดอกผล ผลตอบแทน หรือรายได้ที่เกิดจากเงินที่ได้รับการจัดสรรจากคณะกรรมการคืนให้แก่กองทุนให้ครบเต็มตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่ายในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือหรือคำสั่งเป็นที่สุด เนื่องจากข้อบังคับที่กองทุนกำหนด
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมายที่มาของเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประกอบด้วย เงินและทรัพย์สิน (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2545, หน้า 3) ดังนี้

1. เงินที่ได้รับการจัดสรรจากคณะกรรมการ
2. เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้โดยปราศจากภาระผูกพัน
3. เงินกู้ยืม
4. ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากกองทุน
5. เงินฝากสัจจะและเงินรับฝาก
6. เงินค่าหุ้น
7. เงินสมทบจากกลุ่ม หรือองค์กรสมาชิก
8. เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

การชำระคืนเงินกู้ (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2545, หน้า 5)

ผู้กู้จะต้องชำระคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ย โดยนำเงินส่งเข้าบัญชีเงินฝากที่ธนาคารและส่งหลักฐานการชำระคืนเงินให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านไปจัดทำบัญชีลดยอดลูกหนี้เงินกู้และทำรายงานการเงินต่อไป ดังนี้

1. บัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมู่ที่..... (บัญชีที่ 1) สำหรับลูกหนี้ที่กู้เงินจากกองทุน 1 ล้านบาท
2. บัญชีเงินออมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน..... (บัญชีที่ 2) สำหรับลูกหนี้ที่กู้เงินจากเงินออมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน.....

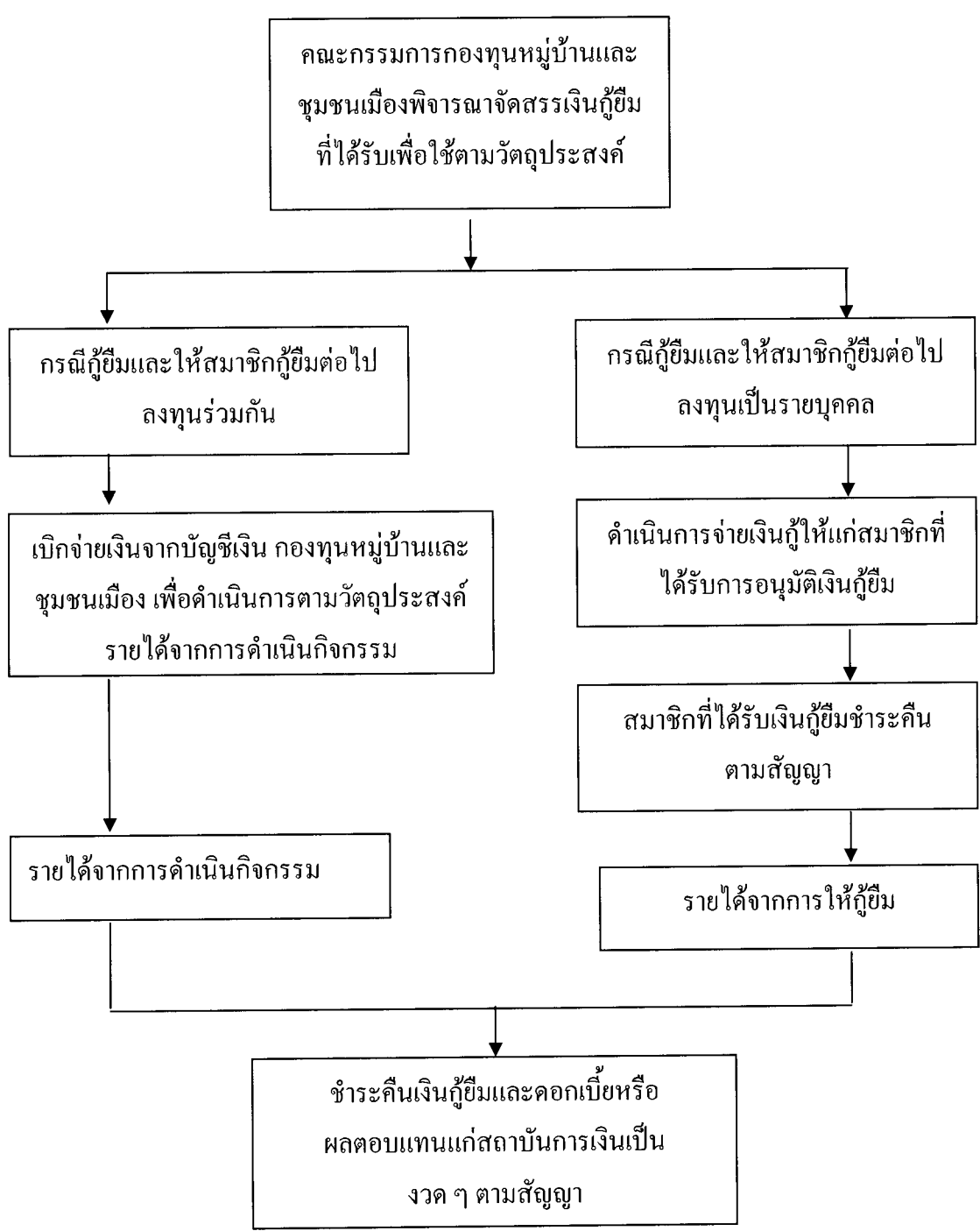
การรับรายรับทุกกรณีจะต้องออกใบเสร็จรับเงินให้กับสมาชิกทุกครั้งเพื่อเป็นหลักฐานในการลงบัญชี

กรณีรับรายรับเป็นเงินสด ให้คณะกรรมการกองทุนรวบรวมเงินนำฝากธนาคารทุกสิ้นวันหรืออย่างช้าในวันถัดไป

ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารหรือผลประโยชน์อื่นที่กองทุนได้รับต้องนำไปบริหารให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและใช้จ่ายตามระเบียบข้อบังคับของกองทุน รวมทั้งทำบัญชีควบคุมและรายงานตามแนวทางที่แนะนำ หรือตามวิธีการที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด

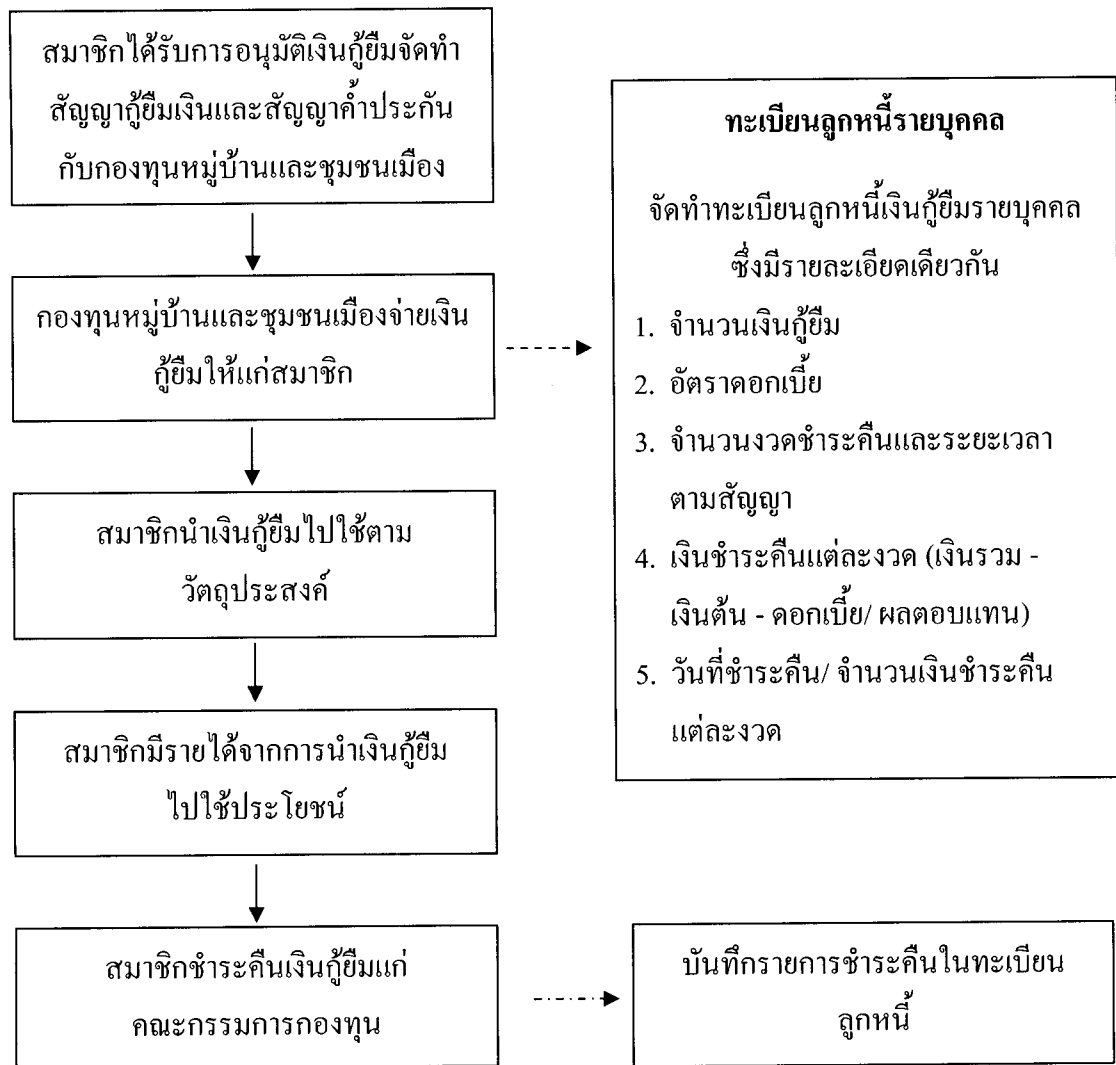
สำหรับค่าใช้จ่ายดำเนินงานกองทุน หากมีความจำเป็นต้องจ่ายและมีดอกผลเพียงพอที่จะจ่าย จะต้องจ่ายตามอัตราและรายการที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดและการจ่ายค่าใช้จ่ายทุกรายการจะต้องมีใบเสร็จรับเงิน เว้นแต่ผู้รับเงินจากกองทุนไม่สามารถออกใบเสร็จรับเงินให้ได้ให้กองทุนทำใบสำคัญจ่ายทุกครั้งเพื่อเป็นหลักฐานในการลงบัญชี

การบริหารเงินกู้ยืมของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2546, ภาคผนวก)

ภาพที่ 1 การบริหารเงินกู้ยืมของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แผนภูมิแสดงการจ่าย - รับคืนเงินกู้ยืมของสมาชิก (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2546, ภาคผนวก)

ภาพที่ 2 แผนภูมิแสดงการจ่าย - รับคืนเงินกู้ยืมของสมาชิก

รายงานผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของอำเภอเขาฉกรรจ์
ประจำเดือน มกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2552

**ด้านเป้าหมาย, ประชากร, จำนวนสมาชิกและจำนวนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนเมือง ประจำเดือน มกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2552**

ตารางที่ 2 ด้านเป้าหมาย ประชากร จำนวนสมาชิกและจำนวนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนเมือง ประจำเดือน มกราคม พ.ศ. 2552

ที่	ประเด็น	ผลการดำเนินงาน		รวม	จำนวนประชากร		จำนวนครัวเรือน	
		หมู่บ้าน	ชุมชนเมือง		ชาย	หญิง	หมู่บ้าน	ชุมชนเมือง
1	เป้าหมายการดำเนินงาน	71		71	27,746	27,320	71	
2	ประชากรและครัวเรือน ในหมู่บ้าน ฯ ทั้งหมด	71		71	27,746	27,320	71	
3	สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	71		71	3,211	3,265	71	
4	คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง	71		71	451	298	71	

ตารางที่ 3 ด้านเป้าหมาย ประชากร จำนวนสมาชิกและจำนวนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนเมือง ประจำเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552

ที่	ประเด็น	ผลการดำเนินงาน		รวม	จำนวนประชากร		จำนวนครัวเรือน	
		หมู่บ้าน	ชุมชนเมือง		ชาย	หญิง	หมู่บ้าน	ชุมชนเมือง
1	เป้าหมายการดำเนินงาน	71		71	27,746	27,320	71	
2	ประชากรและครัวเรือน ในหมู่บ้าน ฯ ทั้งหมด	71		71	27,746	27,320	71	
3	สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	71		71	3,211	3,265	71	
4	คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง	71		71	451	298	71	

ตารางที่ 4 ด้านเป้าหมาย ประชากร จำนวนสมาชิกและจำนวนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประจำเดือน มีนาคม พ.ศ. 2552

ที่	ประเด็น	ผลการดำเนินงาน		รวม	จำนวนประชากร		จำนวนครัวเรือน	
		หมู่บ้าน	ชุมชนเมือง		ชาย	หญิง	หมู่บ้าน	ชุมชนเมือง
1	เป้าหมายการดำเนินงาน	71		71	27,827	27,290	71	
2	ประชากรและครัวเรือนในหมู่บ้าน ฯ ทั้งหมด	71		71	27,827	27,290	71	
3	สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	71		71	3,211	3,265	71	
4	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	71		71	451	298	71	

จากข้อมูลทั้ง 3 ตารางข้างต้นจะเห็นว่าข้อมูลจะมีลักษณะ/ประมาณที่ใกล้เคียงกัน แต่ก็มีเพียงประเด็นทางด้านเป้าหมายการดำเนินงานและประชากรและครัวเรือนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั้งหมดที่แตกต่างกันในแต่ละเดือน ดังนั้นจึงคำนวณคิดเป็นค่าเฉลี่ยของข้อมูลทั้ง 3 เดือนใหม่จึงได้ตารางดังนี้

ค่าเฉลี่ยด้านเป้าหมาย, ประชากรและครัวเรือน, สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ฯ ทั้งหมด และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ฯ ของเดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2552

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยด้านเป้าหมาย, ประชากรและครัวเรือน, สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ฯ ทั้งหมดและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ฯ ของเดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2552

ที่	ประเด็น	ผลการดำเนินงาน		รวม	จำนวนประชากร		จำนวนครัวเรือน	
		หมู่บ้าน	ชุมชนเมือง		ชาย	หญิง	หมู่บ้าน	ชุมชนเมือง
1	เป้าหมายการดำเนินงาน	71		71	27,773	27,310	71	
2	ประชากรและครัวเรือนในหมู่บ้าน ฯ ทั้งหมด	71		71	27,773	27,310	71	
3	สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	71		71	3,211	3,265	71	
4	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	71		71	451	298	71	

จากตารางจะเห็นได้ว่า ผลการดำเนินงานด้านเป้าหมายการดำเนินงานและประชากรและครัวเรือนในหมู่บ้าน ๆ ทั้งหมด นั้นจะมีหมู่บ้านทั้งหมด 71 หมู่บ้าน ประชากรชาย 27,773 คน หญิง 27,310 คน ส่วนทางด้านสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ๆ มี 71 หมู่บ้าน ประชากรชาย 3,211 คน หญิง 3,265 คน และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ๆ มี 71 หมู่บ้าน จำนวนประชากร ชาย 451 คน หญิง 298 คน

ด้านวัตถุประสงค์ของการเบิกจ่ายเงินกู้

ตารางที่ 6 วัตถุประสงค์ของการเบิกจ่ายเงินกู้

วัตถุประสงค์ของการเบิกจ่ายเงินกู้	เดือนมกราคม		เดือนกุมภาพันธ์		เดือนมีนาคม	
	กองทุนหมู่บ้าน		กองทุนหมู่บ้าน		กองทุนหมู่บ้าน	
	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท
1 ภาคการเกษตร						
1.1 ทำนา	512	7,814,500	847	12,057,500	896	12,809,500
1.2 ทำไร่	1,464	22,286,000	1,772	26,132,000	2,179	32,281,600
1.3 ทำสวน	35	667,000	35	667,000	35	667,000
1.4 เลี้ยงสุกร	15	277,000	18	308,000	18	308,000
1.5 สัตว์ปีก	22	257,000	24	170,500	24	170,500
1.6 เลี้ยงโค, กระบือ	139	2,679,000	146	2,772,000	155	2,973,000
1.7 ประมง	-	-	-	-	-	-
1.8 อื่น ๆ ระบุ เลี้ยงปลา/ กบ	87	1,563,000	88	1,573,000	88	1,573,000
รวม	2,274	35,443,500	2,930	43,680,000	3,395	50,782,600
2 อุตสาหกรรม	10	252,000	19	335,000	19	335,000
3 ค้าขาย	325	5,083,500	431	6,450,000	490	7,403,000
4 บริการ (ช่างต่าง ๆ เป็นต้น)	29	487,000	38	622,000	45	732,000
5 บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็น	4	20,000	4	20,000	4	20,000
6 กิจกรรมกลุ่ม (ระบุ)						
6.1 กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต						
6.2 ชี้อรถสีข้าว						
6.3 เย็บผ้าไหม, ตัดเสื้อผ้า						
6.4 ศูนย์สาธิตการตลาด						
6.5 กลุ่มผลิตข้าวพันธุ์ดี						
6.6 ค่อแพ						
รวม	368	5,842,500	492	7,517,000	558	8,490,000
รวมทั้งสิ้น	2,642	41,286,000	3,422	51,197,000	3,953	59,272,600

จากตารางด้านวัตถุประสงค์ของการขอเบิกจ่ายเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ฯ เกี่ยวกับ การนำไปประกอบอาชีพทั้งหมด 6 อาชีพ พบว่า อาชีพทั้ง 6 นั้นจำนวนประชากรและจำนวนเงิน เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ที่มีการนำเงินกู้ไปใช้มากที่สุดคือ ภาคการเกษตรและกิจกรรมที่ขอกู้มากที่สุด คือ ทำไร่ ทำนา และค้าขาย ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ระยะเวลาในการใช้คืนเงินกู้ของสมาชิก

วัตถุประสงค์ขอ การเบิกจ่ายเงินกู้	เดือนมกราคม		เดือนกุมภาพันธ์		เดือนมีนาคม	
	กองทุนหมู่บ้าน		กองทุนหมู่บ้าน		กองทุนหมู่บ้าน	
	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท
7 ระยะเวลาในการใช้คืน เงินกู้ของสมาชิก						
7.1 ก่อน 3 เดือน						
7.2 ระหว่าง 4 - 6 เดือน						
7.3 ระหว่าง 7 - 9 เดือน	39	687,000	39	687,000	39	687,000
7.4 ระหว่าง 10 - 12 เดือน	2,603	40,599,000	3,383	50,510,000	3,914	58,585,600
รวม	2,642	41,286,000	3,422	51,197,000	3,953	59,272,600

จากตารางด้านระยะเวลาในการใช้คืนเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ฯ จะมี 2 ช่วงเวลา ที่เริ่มจะนำเงินมาใช้คืนเงินกู้มากที่สุด คือ ระหว่าง 10 - 12 เดือน และระหว่าง 7 - 9 เดือน ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวนเงินที่สมาชิกได้มีส่วนร่วมกับกองทุน

วัตถุประสงค์ขอ การเบิกจ่ายเงินกู้	เดือนมกราคม		เดือนกุมภาพันธ์		เดือนมีนาคม	
	กองทุนหมู่บ้าน		กองทุนหมู่บ้าน		กองทุนหมู่บ้าน	
	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท
8 จำนวนเงินที่สมาชิกได้มี ส่วนร่วมกับกองทุน						
8.1 เงินออม/ เงินถือสัจจะ	14,535	15,233,500	14,535	15,233,500	14,639	15,292,780
8.2 ค่าธรรมเนียม						
8.3 เงินบริจาค/ ให้เปล่า						
8.4 เงินอื่น ๆ		942,550		942,550		924,550
รวม	14,535	16,176,050	14,535	16,176,050	14,639	16,235,330

จากตารางด้านจำนวนเงินที่สมาชิกได้มีส่วนร่วมกับกองทุนหมู่บ้าน ฯ นั้นจะเป็นด้าน
เงินออม/ เงินถือสัจจะมากที่สุด

ตารางที่ 9 รายได้ที่เพิ่มเฉลี่ยของสมาชิก

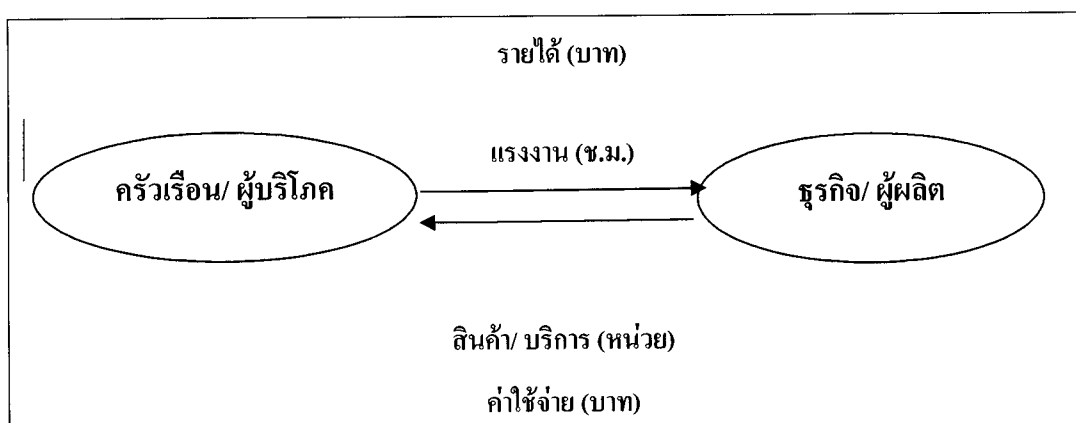
วัตถุประสงค์ขอ การเบิกจ่ายเงินกู้	เดือนมกราคม		เดือนกุมภาพันธ์		เดือนมีนาคม	
	กองทุนหมู่บ้าน		กองทุนหมู่บ้าน		กองทุนหมู่บ้าน	
	ราย	บาท	ราย	บาท	ราย	บาท
9 รายได้ที่เพิ่มเฉลี่ยของสมาชิก	5,230	13,265,000	5,230	13,265,000	5,230	13,265,000
รวม	5,230	13,265,000	5,230	13,265,000	5,230	13,265,000

จากตารางด้านรายได้ที่เพิ่มเฉลี่ยของสมาชิกของทั้ง 3 เดือนนั้นมีปริมาณเท่ากันทั้งจำนวน
สมาชิกและจำนวนเงินคือ 5,230 ราย และ 13,265,000 บาท ตามลำดับ

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจ (Circular Flow)

เป็นการศึกษาระบบเศรษฐกิจในภาพรวม (Aggregate Term) การศึกษาระบบเศรษฐกิจที่มีความซับซ้อนจะเริ่มต้นจากการศึกษาโครงสร้างและส่วนประกอบของระบบเศรษฐกิจอย่างกว้าง ๆ ก่อนแล้วจึงจะศึกษาลงในรายละเอียดของ ลักษณะ พฤติกรรม และความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ ภายใต้โครงสร้างนั้น โครงสร้างระบบเศรษฐกิจสามารถมองได้เป็นรูปแบบอย่างง่ายที่สุดที่ประกอบด้วยเศรษฐกิจ (Economic Agent) สองหน่วยคือครัวเรือนหรือผู้บริโภค (Households/ Consumers) และธุรกิจหรือผู้ผลิต (Firms/ Producers) ที่มีความสัมพันธ์กัน (กฤตภาส สุปัญญาโชติสกุล, 2548, หน้า 1 - 2) ตามรูป ข้างล่าง

ภาพที่ 3 ระบบเศรษฐกิจ

ในการศึกษาจุลเศรษฐศาสตร์เราได้ศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคแต่ละคน (Individual) ว่า จะตัดสินใจบริโภคสินค้าชนิดใดในปริมาณเท่าใด โดยขึ้นอยู่กับความพอใจสูงสุดของผู้บริโภค ภายใต้งบประมาณจำกัดงบประมาณที่ว่าก็คือ รายได้ที่ผู้บริโภคได้รับจากการขายแรงงานให้แก่ธุรกิจ และเช่นกันผู้บริโภคจะตัดสินใจทำงานหรือพักผ่อน (Work or Leisure) เป็นจำนวนกี่ชั่วโมงก็ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจสูงสุดของผู้บริโภคภายใต้เวลา 24 ชม./ วัน

สินค้า (Goods) และบริการ (Services) คือส่วนประกอบทั้งหมดของผลผลิต (Product) ความแตกต่างอยู่ที่การโอนกรรมสิทธิ์หรือความเป็นเจ้าของ สินค้าเมื่อมีการซื้อขายจะมีการโอนกรรมสิทธิ์ในขณะที่บริการเมื่อมีการซื้อขายจะไม่มีกรรมสิทธิ์ แต่จะเป็นการรับบริการเป็นครั้ง ๆ ไป

สินทรัพย์จริง (Real Assets) และสินทรัพย์ทางการเงิน (Financial Assets) สินทรัพย์จริงที่เราเป็นเจ้าของโดยตัวของมันจะไม่ใช่ภาระผูกพันหรือหนี้สินของใคร ในขณะที่สินทรัพย์ทางการเงินที่เราเป็นเจ้าของ โดยตัวของมันจะเป็นภาระผูกพันหรือเป็นหนี้สินของอีกฝ่ายหนึ่ง

ค่าใช้จ่าย ในระบบเศรษฐกิจเกิดได้จากสองภาคคือ ภาคเอกชนและภาครัฐบาล วิธีการที่ทั้งสองใช้จ่ายก็คือวิธีหลัก ๆ ได้แก่ การบริโภค และการลงทุน

รายได้ สามารถวัดได้สองวิธีคือ วัดจากประเภทของผลตอบแทนในรูปของรายได้ โดยตรงหรือวัดจากแหล่งที่มาของรายได้ ส่วนอีกวิธีหนึ่งวัดจากวิธีการใช้ไปของรายได้

1. การวัดจากวิธีการใช้ไปของรายได้ เช่นเดียวกัน รายได้ของหน่วยเศรษฐกิจในระบบสามารถแบ่งเป็นรายได้ของภาคเอกชนและภาครัฐ และในส่วนรายได้เองจะประกอบด้วย สามส่วนคือ ส่วนที่นำไปบริโภค ส่วนที่เก็บออม และส่วนที่เสียภาษีให้แก่รัฐบาล

2. การวัดจากแหล่งที่มาของรายได้ โดยพิจารณาตามแหล่งที่มาของรายได้

ทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจซึ่งมาจากหน่วยเศรษฐกิจทั้ง 3 หน่วย ประกอบด้วย

1. รายได้จากภาคครัวเรือน ประกอบด้วยค่าตอบแทนลูกจ้างและรายได้อื่นของภาคครัวเรือน เช่น ค่าเช่าทรัพย์สิน รายได้จากกิจการส่วนตัว เป็นต้น

2. รายได้จากภาคธุรกิจ คือกำไรของธุรกิจหรือผลรวมของ Value Added ที่ไม่รวมมูลค่าของแรงงาน

3. รายได้ของภาครัฐ ส่วนใหญ่มาจากภาษีที่รัฐเรียกเก็บจากภาคเอกชน อีกส่วนหนึ่งเป็นรายได้อื่น ๆ ของรัฐบาล เช่น ค่าเช่าทรัพย์สินและผลกำไรจากรัฐวิสาหกิจ

จากความหมายของปัจจัยด้านเศรษฐกิจของนักวิชาการที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หมายถึง วงจรของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ โดยมีองค์ประกอบด้านการใช้แรงงาน รายได้ ค่าใช้จ่าย และสินค้าและบริการ มาเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้มีความสมบูรณ์ในวงจรของเศรษฐกิจ (กฤตภาส สุปัญญา โชติสกุล, 2548, หน้า 3)

ปัจจัยด้านสังคม

กลุ่มอ้างอิง (Reference Groups)

ประกอบไปด้วยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลทั้งหมดที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อทัศนคติและพฤติกรรม ซึ่งกลุ่มที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อบุคคลนั้น เรียกว่า กลุ่มสมาชิกภาพ (Membership Groups) (ฟิลิป คอตเลอร์, 2547, หน้า 254)

กลุ่มสมาชิกภาพบางกลุ่มเป็นกลุ่มปฐมภูมิ เช่น ครอบครัว เพื่อน เพื่อนบ้านและเพื่อนร่วมงาน ซึ่งเป็นกลุ่มที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ด้วยค่อนข้างต่อเนื่องและไม่ค่อยเป็นทางการ

นอกจากนี้คนในกลุ่มปฐมภูมิอาจเป็นสมาชิกของกลุ่ม ทศกัณฐ์ด้วยก็ได้ เช่น กลุ่มศาสนา กลุ่มอาชีพ ซึ่งมีลักษณะเป็นทางการมากกว่าและมีการปฏิสัมพันธ์ต่อน้อยกว่า

คนเรามากได้รับอิทธิพลที่สำคัญอย่างน้อย 3 วิธีจากกลุ่มอ้างอิง กลุ่มอ้างอิงจะแสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์เป็นปัจเจกชนในรูปแบบการดำเนินชีวิตและพฤติกรรม รวมทั้งยังมีอิทธิพลต่อทัศนคติและแนวความคิดของตนเองด้วย นอกจากนี้ยังสร้างแรงกดดันในการเลือกผลิตภัณฑ์และตราสินค้าของบุคคลหากไม่สอดคล้องกับกลุ่มอ้างอิงของตน

นอกจากนี้คนเรายังได้รับอิทธิพลจากกลุ่มที่ตนไม่ได้เป็นสมาชิกแต่อยากเป็น ส่วนกลุ่มที่คนเราต้องการเข้าไปเป็นสมาชิกนั้นเรียกว่า กลุ่มไฝ่ฝัน (Asp Rational Groups) ตัวอย่างเช่น วัยรุ่นอาจหวังว่าสักวันหนึ่งจะได้เล่นบาสเกตบอลให้กับทีมชิคาโกบูลส์ หรือเศรษฐกิจใหม่ไฝ่ฝันที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกับสังคมชั้นสูงอยากเป็นคุณหญิงเป็นต้น ส่วนกลุ่มฟุ้งประสงค์ (Dissociative Groups) เป็นกลุ่มที่มีค่านิยมหรือพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งวัยรุ่นคนเดียวกันอาจต้องการหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์ใด ๆ กลับกลุ่มลัทธิฮารี ฤๅษณะ หรือในสังคมไทยหากเกิดเป็นคนบ้านนอก ครั้นมาอยู่ในกรุงต้องปกปิดไม่ให้ใครทราบว่า เป็นคนบ้านนอก คือเป็นสมาชิกแต่ไม่ประสงค์จะให้ใครรู้ว่า เป็น และกลุ่มนี้ยังเป็นคนที่ไม่เป็นสมาชิกและไม่อยากเป็นเช่น หญิงสาวที่ไม่ยอมใช้น้ำหอมกลิ่นเดียวกับน้ำหอมที่หมอนวดหรือหญิงอาชีพบริการพิเศษใช้ด้วย เกรงว่าคนจะเหมารวมเอาว่าเป็นหมอนวด เป็นต้น

ครอบครัว (Family)

ครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดที่สุดในสังคมเพราะผู้บริโภครวมทุกคนเติบโตมาจากครอบครัว ครอบครัวจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภครวมเป็นอย่างมาก สมาชิกครอบครัวประกอบกันขึ้นเป็นกลุ่มอ้างอิงแบบปฐมภูมิที่มีอิทธิพลมากที่สุด ซึ่งสามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างสองครอบครัวที่อยู่ในชีวิตของผู้ซื้อได้ ครอบครัวแห่งความโน้มเอียง (Family of Orientation) ประกอบด้วยพ่อแม่และญาติพี่น้อง เนื่องจากบุคคลจะได้รับ ความโน้มเอียงจากศาสนา การเมือง เศรษฐกิจ ตลอดจนสำนึกเกี่ยวกับจุดหมายส่วนตัว คุณค่าของตัวเองและความรักจากพ่อแม่ของตน และถึงแม้ว่าผู้ซื้อจะไม่มีปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่ของตนอีกด้วย อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมของผู้ซื้อยังคงเป็นสิ่งสำคัญในประเทศที่พ่อแม่อาศัยอยู่อยู่กับลูกหลานที่เติบโตแล้วเป็นส่วนใหญ่ อิทธิพลของพ่อแม่ต่อลูกหลานจะมีค่อนข้างมากทีเดียวและเป็นอิทธิพลโดยตรงที่มีผลต่อพฤติกรรม การบริโภค ได้แก่ ครอบครัวแห่งการให้กำเนิด กล่าวคือครอบครัวที่ประกอบไปด้วยคู่สามีภรรยา และบุตร ตัวอย่างเช่น เด็กบางคนแปร่งฟันตอนเช้าและก่อนนอน แต่บางคนแปร่งฟันตอนเช้าอย่างเดียว เด็กบางคนดื่มนมทุกวันบางคนดื่มนมไม่เป็น เด็กบางคนถูกกลืนคำที่ทำในประเทศไทย เด็กบางคนไม่ถูกกลืนคำที่ทำในประเทศไทย (ฟิลิป คอตเลอร์, 2547, หน้า 257)

สิ่งเหล่านี้ถูกหล่อหลอมโดยครอบครัวไม่รู้ตัว พ่อแม่สอนให้ลูกตระหนี่หรือฟุ่มเฟือย พ่อแม่บ่นหรือวิจารณ์สินค้าที่ผลิตในเมืองไทยให้ลูกฟังทุกวัน ลูกก็จะไม่ยอมใช้สินค้าไทย ครอบครัวจึงเป็นผู้สร้างนิสัยหรือค่านิยมให้ติดตัว ซึ่งจะมีผลต่อทัศนคติ ต่อความคิดอ่านที่จะมีผลต่อพฤติกรรม มีการกำหนดว่าสมาชิกใดที่มีอิทธิพลในการเลือกผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มากกว่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าใครมีอำนาจและความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ มากกว่ากัน ซึ่งสามารถแบ่งประเภทผลิตภัณฑ์หลัก ๆ ได้ดังต่อไปนี้

2. กลุ่มที่ภรรยาที่มีอิทธิพลในกาตัดสินใจซื้อสูง เช่น เครื่องซักผ้า พรม เฟอร์นิเจอร์และเครื่องครัว

3. กลุ่มที่สามีภรรยาที่มีอิทธิพลในกาตัดสินใจซื้อเท่ากัน เช่น การพักผ่อนหย่อนใจ ที่อยู่อาศัย ความบันเทิงนอกร้าน

อย่างไรก็ตาม รูปแบบเหล่านี้จะค่อยเปลี่ยนแปลงทีละน้อย เนื่องจากผู้หญิงออกทำงานนอกร้านมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานที่มีลักษณะไม่เป็นธรรมดาสามัญนัก นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเกี่ยวกับการผันแปรของแรงงานภายในประเทศที่ทำให้แนวความคิดมาตรฐาน เช่น “ผู้หญิงมักจะเป็นผู้ซื้อสินค้าครอบครัว” และจากการวิจัยเมื่อไม่นานนี้ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ขณะที่โปรแกรมการซื้อแบบดั้งเดิมยังคงไม่เปลี่ยนแปลง แต่คู่สามีภรรยาที่เพิ่มมีบุตรมีความตั้งใจที่จะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ร่วมกัน

บทบาทและสถานภาพ (Roles and Statuses)

บุคคลจะมีส่วนร่วมในส่วนต่าง ๆ ตลอดชั่วชีวิตของเรา เช่น กลุ่มครอบครัว ชมรมหรือองค์กร ซึ่งตำแหน่งของบุคคลนั้น ๆ ในแต่ละกลุ่มสามารถกำหนดบทบาทและสถานภาพของตัวเอง บทบาทหนึ่ง ๆ ประกอบไปด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลได้ถูกคาดหวังจะให้กระทำในแต่ละบทบาท จะมีสถานภาพติดอยู่ด้วย เช่น คณะกรรมการบริหารมีสถานภาพสูงกว่าผู้จัดการฝ่ายขายและผู้จัดการฝ่ายขายสถานภาพสูงกว่าเสมียนสำนักงาน คนเหล่านี้จะเลือกผลิตภัณฑ์ที่สื่อถึงบทบาทและสถานภาพของตนในสังคม ดังนั้นประธานบริษัทจึงขับรถยนต์เมอร์เซเดส เบนซ์ สวมใส่เสื้อผ้าที่มีราคาแพง คิมชีวาสรีกัลปี (ฟิลิป คอตเลอร์, 2547, หน้า 259)

จากความหมายของปัจจัยด้านสังคมของนักวิชาการที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านสังคม เกี่ยวข้อง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอ้างอิง เป็นกลุ่มที่เป็นสมาชิกของสังคมที่มีความเกี่ยวข้องกับเราที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ กล่าวคือ กลุ่มที่ไม่เป็นทางการคือ กลุ่มบุคคลที่มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันเป็นกันเอง ส่วนกลุ่มที่เป็นทางการคือ กลุ่มบุคคลที่มีความสัมพันธ์เฉพาะกิจไม่มีความใกล้ชิดและสนิทสนม กลุ่มครอบครัว คือ กลุ่มที่หล่อหลอมให้สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติและยึดมั่นในการดำเนินชีวิตในสังคม โดยสมาชิกในครอบครัวนั้นมีอำนาจใน

การตัดสินใจที่แตกต่างกัน กล่าวคือ พ่อจะมีอำนาจตัดสินใจในการซื้อสินค้าและบริการที่เป็นสินค้าที่มีมูลค่าสูงและบริการที่มีความสำคัญกับอนาคตของครอบครัว แม่จะมีอำนาจตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการที่เป็นของใช้ในครัวเรือนเป็นส่วนมาก พ่อและแม่ตัดสินใจร่วมกันส่วนมากจะเป็นเรื่องการพักผ่อนหย่อนใจ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น และกลุ่มบทบาทและสถานภาพ เป็นเครื่องบ่งบอกถึงสถานภาพของเรา ณ ตอนนั้นว่าเป็นอย่างไร ว่าเป็นลูกน้อง หรือเป็นเจ้านาย เป็นต้น โดยทั้งหมดที่กล่าวมานั้นเป็นปัจจัยต่างสังคมที่มีความสำคัญในการตัดสินใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับการดำเนินชีวิต

ปัจจัยด้านจิตวิทยา

แรงจูงใจ (Motivation)

บุคคลหนึ่ง ๆ มีความต้องการในสิ่งต่าง ๆ ได้หลายประการ ความต้องการบางอย่างเป็นความต้องการเพื่อการดำรงชีวิตและเกิดขึ้นจากภาวะตึงเครียดทางร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความรู้สึกไม่สบาย เป็นต้น ความต้องการบางอย่างเป็นความต้องการของสิ่งจำเป็นทางจิตใจที่เกิดจากภาวะตึงเครียดทางจิตหรือความไม่สบายใจ เช่น ความต้องการได้รับความเคารพนับถือหรือการเป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นต้น ความต้องการทางจิตเกิดขึ้นจากแรงจูงใจที่มีความรุนแรงมากพอที่จะกระตุ้นให้ความต้องการแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมได้ (ฟิลิป คอตเลอร์, 2547, หน้า 265)

นักจิตวิทยาได้พัฒนาทฤษฎีแรงจูงใจของมนุษย์ขึ้นมาหลายทฤษฎีด้วยกัน และมีอยู่ 3 ทฤษฎีที่เป็นที่รู้จักมากที่สุด ได้แก่ ทฤษฎีของ Freud (Freud's Theory), ทฤษฎีของ Maslow (Maslow's Theory) และทฤษฎีของ Herzberg (Herzberg's Theory) ซึ่งแต่ละทฤษฎีจะมีความแตกต่างกันไป

ทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Freud's Theory) ฟรอยด์ได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า แรงผลักดันทางจิตอันเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมมนุษย์นั้นส่วนใหญ่เป็นจิตไร้สำนึกจึงทำให้มนุษย์ไม่สามารถเข้าใจแรงจูงใจของตัวเองอย่างคึก ซึ่งก็มีเทคนิคที่เรียกว่า ขันบันได หรือเรียงกันเป็นลำดับขั้นที่ใช้สำหรับเชื่อมโยงแรงจูงใจ ของบุคคลจากขั้นแรก ๆ จนถึงขั้นสุดท้าย ตามลำดับ

เมื่อบุคคลได้ตรวจสอบในสินค้าเฉพาะอย่างบุคคลนั้นจะไม่มีเพียงปฏิกิริยาตอบโต้ต่อความสามารถที่ระบุไว้ในแต่ละสินค้าเท่านั้น แต่อย่างรวมถึงปัจจัยอื่น ๆ อันเป็นการแสดงออกที่มีจิตสำนึกน้อยกว่า เช่น รูปทรง ขนาด น้ำหนัก วัสดุคิบ สี ตราสินค้า ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถโน้มน้าวการตัดสินใจและอารมณ์ของผู้บริโภคได้

นักวิจัยด้านแรงจูงใจหลากหลายมักใช้การสัมภาษณ์ แบบที่เรียกว่า การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริโภคนับสิบ ๆ ราย เพื่อค้นหาแรงจูงใจลึก ๆ ที่ได้รับการโน้มน้าวจากผลิตภัณฑ์โดยการใช้เทคนิคการแสดงออก ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเชื่อมคำ การทำประโยชน์ให้สมบูรณ์ การถอดความ

ตามรูปภาพและการแสดงออกตามทบาท ซึ่งการวิจัยนี้ได้ก่อให้เกิดความน่าสนใจและสมมติฐานที่แตกประหลาดที่เกิดขึ้นตามสถานการณ์ต่าง ๆ นั้น ตัวอย่างเช่น

1. ผู้บริโภคต่อต้านการกินลูกพรุน เนื่องจากลูกพรุนมีลักษณะเขียว ขุ่น มองดูแล้ว ให้ระลึกถึงคนชรา

1.1 ผู้ชายที่สูบบุหรี่จัด เพราะเหมือนการดูคนหัวแม่มือในคราบของผู้ใหญ่

1.2 พวกมังสวิรัตเลือกที่จะกินอาหารจากพืช เนื่องจากรับรู้ถึงความรู้สึกผิดในการฆ่าสัตว์

ในปัจจุบันการวิจัยด้านแรงจูงใจของผู้บริโภคหลายชิ้นชี้ให้เห็นว่าผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดมีความสามารถในการดึงดูด ผู้บริโภค เช่น เหล่าวิสกี้ แสดงภาพให้เห็นถึงบุคคลที่ต้องการพักผ่อน แสดงถึงสถานะทางสังคม และแสดงถึงความสนุกสนาน ดังนั้นยี่ห้อของเหล่าวิสกี้ที่แตกต่างกันจะมีลักษณะการดึงดูดใจต่อผู้บริโภคอย่างหนึ่งอย่างใดใน 3 อย่างข้างต้น

ทฤษฎีจัดลำดับความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) มาสโลว์ได้อธิบายว่า ทำไมคนเราจึงถูกผลักดันโดยความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ทำไมคนเราจึงใช้เวลาและสิ่งที่มีอยู่ไปกับเรื่องความปลอดภัยในชีวิต หรือการให้คนอื่น มาเคารพนับถือ มาสโลว์ ได้ตอบคำถามเหล่านี้ว่าความต้องการของมนุษย์มีการจัดเป็นลำดับขั้น โดยตนเอง ตั้งแต่สิ่งที่มีความกดดันมากที่สุดจนน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับความสำคัญได้แก่ ความต้องการทางร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการทางสังคม ความต้องการให้ได้รับการยกย่องและ ความต้องการประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต ความต้องการที่สำคัญที่สุดจะได้รับการตอบสนองก่อน เมื่อบุคคลนั้นได้ตอบสนอง ความต้องการที่สำคัญบางส่วนนั้น แล้วก็จะมีความต้องการในขั้นต่อ ๆ ไปอีก หรือความต้องการที่สำคัญลดลงมาเช่น สมชายหิวโดยมีความต้องการขั้นที่ 1 คือ ความต้องการทางด้านร่างกายเขาก็จะไม่สนใจว่า อาหารนั้นมีความสุนทรีย์หรือถูกจัดตกแต่งมาอย่างสวยงาม หรือไม่ (ความเป็นไปในโลกของศิลปะซึ่งเป็นความต้องการขั้นที่ 5) หรือไม่สนใจว่าเขาจะถูกรับหรือได้รับการยกย่องจากคนอื่นอย่างไร (ความต้องการขั้นที่ 3 หรือขั้นที่ 4) หรือแม้แต่อหารนั้นจะไม่สะอาดเท่าที่ควรจะต้องเสียหรือไม่ (ความต้องการขั้นที่ 2) ก็ต้องรับประทานไปก่อน เพื่อประทังความหิวแต่เหมือนเขาได้รับอาหารแล้ว ความต้องการในลำดับต่อ ๆ ไปก็จะเริ่มแสดงออกมา

ทฤษฎีของเฮร์เบิร์ต (Herzberg's Theory) เฟรดริก เฮร์เบิร์ต ได้สร้างทฤษฎีแรงจูงใจแบบ 2 ปัจจัย ซึ่งแยกปัจจัยที่เรียกว่า สิ่งที่สร้างความไม่พอใจ (ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความไม่พอใจ) และ สิ่งที่สร้างความพอใจ (ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพอใจ) เช่น คอมพิวเตอร์ที่มีการรับประกันอาจทำให้

ผู้บริโภคพอใจและถึงแม้ว่า สินค้านั้นมีการประกันก็อาจจะทำให้ผู้บริโภคไม่พอใจได้เช่นกัน ซึ่งความพอใจนั้นอาจขึ้นอยู่กับสิ่งอื่นก็เป็นได้

ทฤษฎีของเซอร์เบิร์กนี้มีสิ่งที่เกี่ยวข้องกัน 2 ประการ ประการแรก ผู้ขายควรทำให้ดีที่สุด เพื่อหลีกเลี่ยงความไม่พอใจ เช่น คู่มือการใช้ที่ไม่สมบูรณ์ หรือนโยบายทางด้านบริการที่ไม่มี ถึงแม้สิ่งเหล่านี้ ไม่ใช่ผลิตภัณฑ์ แต่มันก็อาจจะขายยาก ประการที่ 2 ผู้ผลิตควรจะทำแจกความพอใจหลัก หรือแรงจูงใจ การซื้อของตลาดเพื่อ ที่ผู้ผลิตจะได้ตอบสนองได้อย่างถูกต้อง ความพอใจนี้จะสร้างความแตกต่างอย่างเด่นชัดในตราสินค้าที่ผู้บริโภคจะซื้อ

การรับรู้ (Perception)

บุคคลที่ถูกใจพร้อมที่จะแสดงออกมา หรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับ การรับรู้ของบุคคลเหล่านั้น ในสถานการณ์ต่าง ๆ การรับรู้เป็นกระบวนการที่แต่ละบุคคลเลือกจัดการและแปลความหมาย ข้อมูลข่าวสารออกมา (ฟิลิป คอตเลอร์, 2547, หน้า 267)

การรับรู้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสิ่งกระตุ้นทางกายภาพเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับสิ่งกระตุ้นที่อยู่รอบ ๆ ที่เงื่อนไขของแต่ละบุคคล

คำว่า “ปัจเจกชน” เป็นคำหลักในการให้คำจำกัดความของการรับรู้ เช่น บางคนอาจมองว่า พนักงานที่พูดเร็ว อาจเป็นคนที่ก้าวร้าวและไม่จริงใจ บางคนอาจมองว่า เขาเป็นคนฉลาดและให้ความช่วยเหลือ การที่บุคคลสามารถรับรู้ของสิ่งเดียวกันแตกต่างกันไปนั้น เป็นผลจากกระบวนการ 3 กระบวนการ คือ การเลือกที่จะตัดสินใจ (Selective Attention) การเลือกที่จะบิดเบือน (Selective Distortion) การเลือกที่จะเก็บรักษา (Selection Retention)

การเลือกที่จะตัดสินใจ (Selective Attention)

ในแต่ละวันคนเราก็จะพบเจอสิ่งกระตุ้นมากมายเช่น โดยเฉลี่ยแล้ว คนเราต้องเจอกับ โฆษณามากกว่า 150 ชิ้นต่อวัน แต่คนเราไม่สามารถรับได้ทั้งหมด แต่สิ่งเหล่านี้จะถูกคัดเลือก โดยกระบวนการที่เรียกว่า การเลือกที่จะสนใจ (ฟิลิป คอตเลอร์, 2547, หน้า 268)

การเลือกที่จะบิดเบือน (Selective Distortion)

ถึงแม้ว่าสิ่งกระตุ้นที่ส่งไปไม่สำเร็จผลดังที่ตั้งใจไว้ การเลือกที่จะบิดเบือนเป็นการแสดง ถึงการโน้มเอียง ไปจนถึงการบิดเบือนข้อมูลให้มีความหมายส่วนตัวจากนั้นก็จะแปลงข้อมูลไปใน ทิศทางที่จะสนับสนุนความคิดที่มีอยู่ก่อนแล้ว (ฟิลิป คอตเลอร์, 2547, หน้า 268)

การเลือกที่จะจดจำ (Selective Retention)

คนเรานั้นมักจะลืมสิ่งที่เรารู้มาแต่ก็มีบางสิ่งที่เราอยากรักษาอยู่เพื่อมาสนับสนุนทัศนคติ และความเชื่อของเราเอง เนื่องจากการเลือกที่จะจดจำนั้นคล้ายกับการจดจำในสิ่งที่ดีในผลิตภัณฑ์ที่ เราชอบและลืมสิ่งที่เสียของสินค้า คู่แข่ง การเลือกที่จะจดจำนั้น (ฟิลิป คอตเลอร์, 2547, หน้า 268)

การเรียนรู้ (Learning)

เมื่อบุคคลได้แสดงออกมานั้นแสดงว่า บุคคลนั้นได้เกิดการเรียนรู้ การเรียนรู้คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของแต่ละบุคคลจากประสบการณ์ (ฟิลิป คอตเลอร์, 2547, หน้า 268 - 269)

พฤติกรรมของมนุษย์ โดยส่วนใหญ่เกิดจากการเรียนรู้ นักทฤษฎีการเรียนรู้เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นจากการที่แสดงบทบาทที่มีอิทธิพลต่อกันระหว่างแรงขับ (Drive) สิ่งกระตุ้น (Stimuli) สัญญาณ (Cues) การตอบสนอง (Responses) และการตอบย้ำ (Reinforcement)

แรงขับเป็นสิ่งกระตุ้นภายในที่ผลักดันให้เกิดการแสดงออกมากที่สุด สัญญาณเป็นสิ่งกระตุ้นรองลงมาที่กำหนดว่าเมื่อไหร่ ที่ไหนและอย่างไร ที่บุคคลนั้นจะตอบสนอง

ความเชื่อทางทฤษฎี (Beliefs & Attitudes)

คนเราจะเกิดความเชื่อ และทฤษฎีโดยผ่านทาง การกระทำและการเรียนรู้ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะมีผลต่อพฤติกรรมที่เชื่อของพวกเราด้วย ความเชื่อคือ รายละเอียดความคิด ซึ่งคนเรา ยึดถือเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น เชื่อว่ามีจริง เชื่อว่าคนเราตายแล้วไปเกิดในชาติใหม่ได้ เป็นต้น (ฟิลิป คอตเลอร์, 2547, หน้า 269)

ทัศนคติ

เป็นความรู้สึก อารมณ์ และวิวัฒนาการด้านความชอบหรือไม่ ชอบของคนเรามา เน้นนานแล้ว นอกจากนั้นการแสดงออกจึงมีความโน้มเอียง ไปยังนิสัยหรือความคิดบางอย่างได้ คนเราจะมีความรู้สึกต่อทุกสิ่งทุกอย่าง ได้แก่ ศาสนา การเมือง ชื่อผ้า คนตรี อาหารและอื่น ๆ ทัศนคติ จะเป็นตัววางคนเราให้อยู่ในกรอบของคนชอบหรือไม่ชอบต่อนิสัยอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยการขับเคลื่อนเข้าหาหรือหนีห่างจากสิ่งนั้น

ทัศนคติทำให้คนเราปฏิบัติต่อสิ่งเร้าหรือวัตถุที่คล้ายคลึงกันในลักษณะที่ค่อนข้างแน่นอนหรือตายตัว โดยที่ไม่จำเป็นต้องตีความหรือตอบโต้ต่อทุกสิ่งทุกอย่างในลักษณะที่แปลกใหม่เสมอไป ทัศนคติช่วยให้ประหยัดพลังงานและความคิด ด้วยเหตุนี้เองทัศนคติจึงเป็นสิ่งที่ยากต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของคนคนหนึ่งจะก่อเป็นรูปแบบที่แน่นอนและการที่จะเปลี่ยนทัศนคติอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติอย่างอื่น ๆ อีกมากทีเดียว (ฟิลิป คอตเลอร์, 2547, หน้า 270)

จากความหมายของปัจจัยด้านจิตวิทยาของนักวิชาการที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านจิตวิทยา มักจะเกิดจากแรงจูงใจของแต่ละบุคคล โดยก่อนจะเกิดแรงจูงใจได้นั้น ก็มักจะมีอิทธิพลมาจากการรับรู้ การเรียนรู้ การจดจำ ความเชื่อ และทัศนคติของแต่ละบุคคล

สภาพทั่วไปตำบลพระเพลิง

จำนวนหมู่บ้าน

ตารางที่ 10 หมู่บ้านของตำบลพระเพลิง (องค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์
จังหวัดสระแก้ว, 2550, หน้า 1 - 2)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน
1	บ้านพระเพลิง
2	บ้านนาคันหัก
3	บ้านเขาจันทร์
4	บ้านบึงพระราม
5	บ้านภูเงิน
6	บ้านท่าฝักชี
7	บ้านไทรทอง
8	บ้านแหลมทอง
9	บ้านท่าเต็น
10	บ้านใหม่พัฒนา
11	บ้านหนองปึกหลัก
12	บ้านชะมุล
13	บ้านเนินสายฝน
14	บ้านเขานันทา
15	บ้านเขาภูทอง
16	บ้านสุขเจริญ
17	บ้านโนนสมพรสามัคคี
18	บ้านไทรงาม
19	บ้านเนินสยาม

จำนวนประชากรทั้งหมด

ประชากรทั้งหมด 15,417 คน แยกเป็นชาย 7,793 คน หญิง 7,624 คน มีความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่เฉลี่ย 62 คนต่อ 1 ตารางกิโลเมตร จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 4,207 ครัวเรือน ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2552

อาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก เช่น ทำไร่ ทำสวนและเลี้ยงสัตว์ (โคเนื้อ โคนม และสุกร)

ภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงมีภูเขาและมีลำคลองสายใหญ่ไหลผ่าน 2 สาย คือ คลองพระสทิงกับคลองพระเพลิงใหญ่และบึงพระรามกับลำห้วยอื่นๆ

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ต.หนองบัว อ.เขาฉกรรจ์ จ.สระแก้ว

ทิศใต้ ติดต่อกับ ต.คลองหินปูน, ต.ทุ่งมหาเจริญ อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ต.เขาฉกรรจ์ อ.เขาฉกรรจ์ จ.สระแก้ว

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ต.ท่ากระดาน กิ่ง อ.ท่าตะเกียบ จ.ฉะเชิงเทรา

จำนวนสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแต่ละหมู่บ้านใน ต.พระเพลิง (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว, 2552, หน้า 23)

ตารางที่ 11 สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลพระเพลิง

หมู่ที่	ตำบล	สมาชิกทั้งหมด	การกู้ยืมของเงินกองทุน ฯ	
			ในปีที่ผ่านมา	
			ผู้กู้ (คน)	จำนวนเงิน (บาท)
1	บ้านพระเพลิง	158	69	1,151,000
2	บ้านนาคันหัก	162	68	1,080,000
3	บ้านเขาจันทร์	113	66	1,187,000
4	บ้านบึงพระราม	76	82	1,247,000
5	บ้านภูเงิน	143	66	1,190,500
6	บ้านท่าผักชี	234	74	1,000,400
7	บ้านไทรทอง	157	80	1,009,000

ตารางที่ 11 (ต่อ)

หมู่ที่	ตำบล	สมาชิกทั้งหมด	การกู้ยืมของเงินกองทุน ฯ	
			ในปีที่ผ่านมา	
			ผู้กู้ (คน)	จำนวนเงิน (บาท)
8	บ้านแหลมทอง	139	50	1,010,500
9	บ้านท่าเต็น	136	101	1,080,000
10	บ้านใหม่พัฒนา	92	92	1,120,000
11	บ้านหนองปักหลัก	113	85	1,230,000
12	บ้านชัยมูล	101	88	1,182,500
13	บ้านเนินสายฝน	123	62	1,065,000
14	บ้านเขานันทา	60	52	1,018,000
15	บ้านเขาภูทอง	104	90	1,140,000
16	บ้านสุขเจริญ	90	54	1,060,000
17	บ้านโนนสมพรสามัคคี	57	50	1,045,600
18	บ้านไทรงาม	116	95	1,064,700
19	บ้านเนินสยาม	87	62	1,026,000
	รวม	2,261	1,386	20,907,200

ภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือนตำบลพระเพลิง

ตารางที่ 12 จำแนกรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี *เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก พ.ศ. 2552 ตำบลพระเพลิง
อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

ลำดับของ ตำบล	หมู่บ้าน	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (บาท)
1	ชัยมุด	27,669.28
2	บึงพระราม	28,904.47
3	นาคันหัก	29,006.14
4	เขาภูทอง	29,625.70
5	เขาจันทร์	30,053.61
6	แหลมทอง	30,774.28
7	ไทรงาม	31,505.87
8	ไทรทอง	31,598.87
9	ท่าผักชี	32,082.70
10	เขานันทา	32,725.52
11	ใหม่พัฒนา	34,536.87
12	พระเพลิง	35,549.56
13	เนินสายฝน	37,499.08
14	หนองปึกหลัก	42,591.19
15	ภูเงิน	42,799.94
16	โนนสมพรสามัคคี	44,060.50
17	สุขเจริญ	46,585.76
18	ท่าเต็น	50,567.39
19	เนินสยาม	67,254.04
เฉลี่ยรายได้ต่อคนต่อปีของคนในพื้นที่		35,648.23

จากตารางด้านรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของคนในพื้นที่ของตำบลพระเพลิง ประจำปี 2552 ซึ่งมีทั้งหมด 19 หมู่บ้าน มีรายได้เฉลี่ยคือ 35,648.23 บาทต่อคนต่อปี

ตารางที่ 13 ประชาชนมีการประกอบอาชีพและรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิต

ประเด็น	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		เป้าหมาย
		จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ
1. คนอายุ 15 - 60 ปีมีอาชีพและรายได้	4,609 คน	4,566 คน	99.10	95.00
2. คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 23,000 บาทต่อคนต่อปี	2,102 ครัวเรือน	2,082 ครัวเรือน	99.00	70.00
3. ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	2,102 ครัวเรือน	2,066 ครัวเรือน	98.30	80.00

จากตารางด้านคนอายุ 15 - 60 ปี มีอาชีพและรายได้ สำรวจจากจำนวนประชากรทั้งหมด 4,609 คน พบว่า จำนวนที่ผ่านเกณฑ์คือ 4,566 คน คิดเป็นร้อยละ 99.10 ซึ่งเกณฑ์เป้าหมายคือ ร้อยละ 95.00 ดังนั้นทำให้ทราบว่าประชาชนในตำบลพระเพลิงมีการประกอบอาชีพและรายได้ ทำให้ส่งผลถึงเศรษฐกิจของชุมชนที่มีเกณฑ์ค่อนข้างดี เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรที่ได้สำรวจ ด้านคนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 23,000 บาทต่อคนต่อปี จากทั้งหมด 2,102 ครัวเรือน พบว่า จำนวนที่ผ่านเกณฑ์คือ 2,082 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.00 ซึ่งเกณฑ์เป้าหมายคือ ร้อยละ 70.00 ดังนั้นทำให้ทราบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยในระดับที่สูง เมื่อเทียบกับระยะห่างของร้อยละที่ผ่านเกณฑ์กับร้อยละของเป้าหมายที่กำหนดไว้

ด้านครัวเรือนมีการเก็บออมเงินจากทั้งหมด 2,102 ครัวเรือน พบว่า จำนวนที่ผ่านเกณฑ์คือ 2,066 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 98.30 ซึ่งเกณฑ์เป้าหมายคือ ร้อยละ 80.00 ดังนั้น ทำให้ทราบว่า ครัวเรือนนั้นมีการใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นเท่านั้น ทำให้มีเงินเหลือและมีการเก็บออมเพื่อใช้ในกรณีที่จำเป็นหรือฉุกเฉิน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บุญยืน กาชัย (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกรรายย่อยลูกค้า ธ.ก.ส. ที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ หน่วยอำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เกษตรกรรายย่อยลูกค้า ธ.ก.ส. ที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ ระยะเวลาปี 1 ปี หน่วยอำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย จำนวน 101 ราย ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกรรายย่อยลูกค้า ธ.ก.ส. หลังเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ ระยะเวลา 1 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.23 เกษตรกรสามารถชำระได้บางส่วน เนื่องจากสามารถออมเงินได้ รองลงมา ร้อยละ 12.87 เกษตรกรไม่สามารถชำระหนี้ได้ เนื่องจากรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย และร้อยละ 9.90 เกษตรกรสามารถชำระหนี้ได้หมด เนื่องจากมีหนี้ค้างชำระคิ นน้อย

กนิษฐา จอมวิญญาณ์ (2546, บทคัดย่อ) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการชำระหนี้คิ นเงินกู้ในโครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสิน สาขาลำปาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้กู้เงิน จำนวน 199 ราย จากผู้กู้เงินโครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสิน สาขาลำปาง และแบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านธนาคารประชาชน จำนวน 20 ราย ของธนาคารออมสิน สาขาลำปาง รวมทั้งหมด 219 ราย ผลการวิจัย พบว่า จากความคิดเห็นของผู้กั นนั้น ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการชำระหนี้ที่มีความสำคัญอันดับแรกคือ ปัจจัยด้านรายได้ของครอบครัว ต่อเดือน ปัจจัยอื่นที่รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านจำนวนบุคคลที่อยู่อาศัยในครอบครัว ปัจจัยด้านการให้บริการของธนาคาร และปัจจัยด้านค่านิยมของผู้บริโภคเป็นอันดับท้าย

สมหญิง เปรมประเสริฐ (2546, หน้า 34 - 81) เรื่อง ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อ การชำระเงินกู้คิ นของสมาชิกโครงการธนาคารประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีธนาคารออมสินสาขา ระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกที่กู้เงินไปแล้วที่ สามารถชำระหนี้คิ นธนาคารได้ตามกำหนด จำนวน 662 คน สมาชิกที่รับเงินกู้ไปแล้วไม่สามารถ ชำระคืนได้ตามกำหนด 116 คน ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 778 คน (อ้างอิงจาก รายงานเงินกู้คงเหลือธนาคารออมสินสาขาระยอง ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2545) ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการชำระเงินกู้คิ น คือ

1. ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปกับการชำระเงินกู้คิ นพบว่าอาชีพที่มีความสัมพันธ์ กับการชำระเงินคิ น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ กล่าวคือ สมาชิกที่มีอาชีพค้าขายสามารถ ชำระเงินกู้คิ นได้ตรงตามกำหนดคิดเป็นร้อยละ 86.10 สมาชิกที่ชำระเงินกู้คิ นไม่ตรงตามกำหนด คิดเป็นร้อยละ 13.90 ส่วนสมาชิกที่ประกอบอาชีพรับจ้าง/ ลูกจ้าง ส่งชำระเงินคิ นตรงตามกำหนด

คิดเป็นร้อยละ 61.70 และสมาชิกที่ไม่ตรงตามกำหนดคิดเป็นร้อยละ 37.30

2. รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการชำระเงินคืนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ กล่าวคือ สมาชิกที่มีรายได้ 4,001 - 7,000 บาทต่อเดือน ส่งชำระคืนเงินตรงตามกำหนดคิดเป็นร้อยละ 30.80 และส่งชำระไม่ตรงตามกำหนดคิดเป็นร้อยละ 69.20

สมาชิกที่มีรายได้ 7,001 - 10,000 บาทต่อเดือน สามารถส่งชำระกู้คืนตามกำหนดคิดเป็นร้อยละ 88.00 และส่งชำระไม่ตรงตามกำหนดคิดเป็นร้อยละ 12.00 และสมาชิกที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน สามารถส่งชำระเงินคืนตรงตามกำหนด คิดเป็นร้อยละ 94.10 และสมาชิกที่ส่งชำระเงินคืนไม่ตรงตามกำหนดคิดเป็นร้อยละ 5.90

3. ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับการชำระเงินคืน พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการชำระเงินคืนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ กล่าวคือ พบว่า สมาชิกที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่า 3 คน ส่งชำระเงินคืนตรงตามกำหนดคิดเป็นร้อยละ 89.40 และส่งชำระไม่ตรงตามกำหนด คิดเป็นร้อยละ 10.60 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 3 - 5 คน ส่งชำระเงินคืนตรงตามกำหนดคิดเป็นร้อยละ 78.40 สมาชิกที่ชำระเงินกู้คืน ไม่ตรงตามกำหนดคิดเป็นร้อยละ 21.60 จำนวนสมาชิกระหว่าง 6 - 8 คน ส่งชำระเงินคืนตรงตามกำหนด คิดเป็นร้อยละ 80.00 และส่งชำระเงินคืนไม่ตรงตามกำหนด คิดเป็นร้อยละ 16.70

ปลัดสุรา เคลือบมาศ (2548, หน้า 27 - 43) เรื่องพฤติกรรมในการจ่ายเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: กรณีศึกษา สมาชิกกองทุนหมู่บ้านห้วยไข่เน่า หมู่ที่ 4 ตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกผู้กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านห้วยไข่เน่า หมู่ที่ 4 ตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ทุกรายจำนวน 64 คน และคณะกรรมการบริหารกองทุนหมู่บ้านห้วยไข่เน่า หมู่ที่ 4 ตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ทุกรายจำนวน 12 คน ผลการวิจัยพบว่า ประชากรส่วนใหญ่ในหมู่บ้านเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ๑ เป็นเพศหญิง จำนวน ร้อยละ 60.94 เพศชาย ร้อยละ 39.06 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท/ เดือน ผู้ที่กู้เงินกองทุน ๑ อยู่ในกลุ่มผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อย ผู้กู้เกือบทั้งหมด กู้ยืมเงินมากกว่า 1 ครั้ง วัตถุประสงค์การกู้ยืมไปประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผู้กู้ทุกรายประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผู้กู้ทุกรายชำระเงินคืนตรงตามกำหนดและรายได้ลดลง เนื่องจากประสบปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ มีพฤติกรรมใช้จ่ายเงินกู้ โดยนำไปใช้จ่ายการบริโภค ร้อยละ 50.00 และใช้เพื่อการผลิตร้อยละ 50.00 สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ๑ ได้นำเงินจากแหล่งเงินทุนอื่น เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์, กองทุนอื่นในหมู่บ้าน, เงินกู้นอกระบบ, ญาติพี่น้อง มาชำระหนี้กองทุน ๑ เพื่อรักษาสิทธิของตนเองในการกู้ครั้งต่อไป

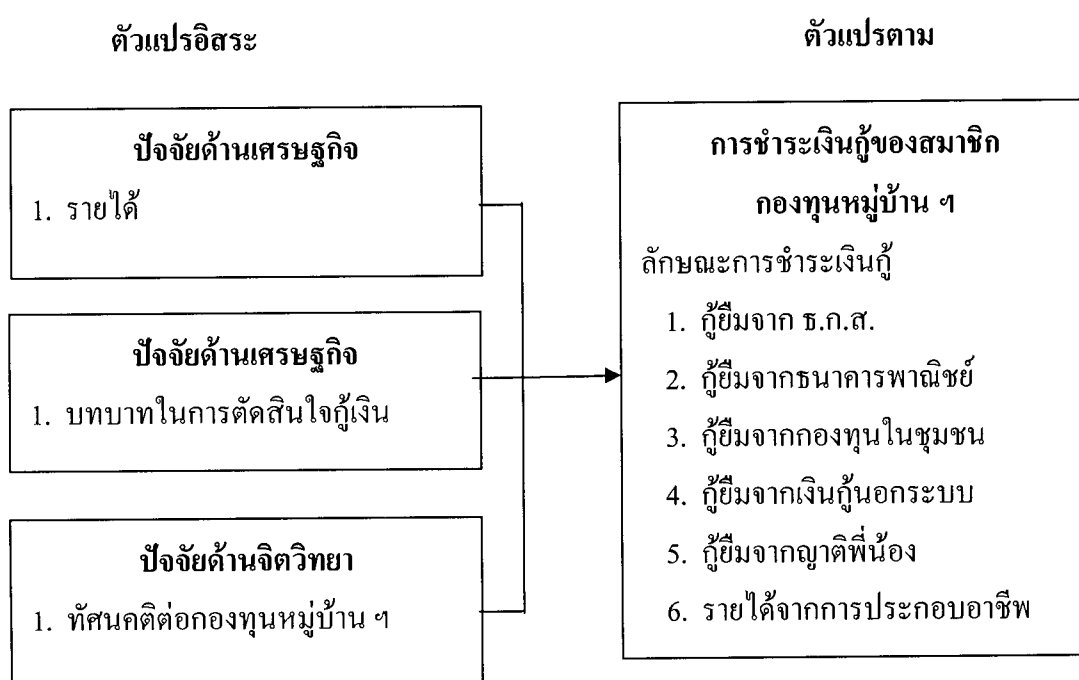
ระวีวรรณ เสือสกุล (2548, บทคัดย่อ) เรื่องพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้: กรณีศึกษา ลูกหนี้ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ลูกหนี้ที่ค้างชำระสินเชื่อเพื่อการเคหะของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 4 สาขา รวมทั้งสิ้นจำนวน 254 ราย ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินบ่อยครั้งส่วนใหญ่ใช้จ่ายโดยการเลือกซื้อของใช้ประจำวัน พฤติกรรมการใช้เงินนาน ๆ ครั้งส่วนใหญ่ใช้จ่ายโดยการเลือกซื้อของใช้ประจำวัน การชมภาพยนตร์ การเลือกซื้อสินค้าฟุ่มเฟือย เช่น น้ำหอม เครื่องสำอาง ฯลฯ ที่มีราคาสูง การซื้อเสื้อผ้า Brand Name การพบปะสังสรรค์ การซื้อเครื่องออกกำลังการที่ใช้ในบ้าน การเลือกซื้อเฟอร์นิเจอร์หรือเครื่องตกแต่งบ้าน การซื้อโทรศัพท์มือถือ การรับประทานอาหารตามร้านฟู้จี้, 13 เทรียญ, แบลคแคนยอล, เอสแอนด์พี, สุกี้เอ็มเค ฯลฯ และการดื่มกาแฟตามร้านกาแฟสดและ พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินไม่บ่อยส่วนใหญ่ใช้จ่ายการเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ การจ่ายค่าเรียนพิเศษบุตร การเป็นสมาชิกชมรมกอล์ฟ/ โปโล ฯลฯ การเลือกซื้อเครื่องประดับที่มีราคาแพงและการเลือกซื้อเครื่องเสียงดีครยนต์

ภูรินท์ แก้วโมราเรื่องฤทธิ์ (2549, บทคัดย่อ) เรื่องเงินกู้ยืมนอกระบบกับกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กองทุนเงินล้าน) ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ๓ 65 คน และกลุ่มตัวอย่างของผู้กู้เงิน 357 คน ผลการวิจัยพบว่า เงินกู้ยืมนอกระบบก่อให้เกิดผลกระทบในด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เนื่องจากเงินกองทุนหมู่บ้านมีระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ มากจึงทำให้ผู้กู้มาใช้บริการเงินกู้ยืมนอกระบบ ในขณะที่เดียวกันเงินกู้ยืมนอกระบบยังมีผลต่อสภาพคล่องในการชำระเงินคืนกองทุนหมู่บ้านด้วยเพราะมีผู้กู้บางส่วน นำเงินกองทุนหมู่บ้านไปชำระหนี้นอกระบบ นอกจากนี้ยังพบว่า กระบวนการบริหารจัดการเงินกู้ยืมนอกระบบมีความแตกต่างจากเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเกือบทุกข้อ ยกเว้นในเรื่องของอิสระในการใช้เงินที่กู้มา ซึ่งผู้กู้ให้ความคิดเห็นว่าทั้งสองแบบไม่แตกต่างกัน

สรุปจากงานวิจัยทั้งหมดทำให้ทราบว่า การชำระคืนเงินกู้ของสมาชิคนั้นมีความเกี่ยวข้องหลายด้าน ทั้งทางด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง, พฤติกรรมของสมาชิก, ความสัมพันธ์ของสมาชิกกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เป็นต้น จึงทำให้เกิดความแตกต่างในการชำระคืนเงินกู้ ดังที่ไดกล่าวมาข้างต้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้กรอบแนวคิดโดยใช้แนวคิดเรื่องปัจจัยด้านเศรษฐกิจของ กฤตภาส สุปัญญาโชติสกุล (2548, หน้า 20) เรื่องปัจจัยด้านสังคมและปัจจัยด้านจิตวิทยาของ คอทเลอร์ (Kotler, 1997 อ้างถึงใน บุญยืน กาชัย, 2545, หน้า 49) และงานวิจัยเรื่องพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้: กรณีศึกษา ลูกหนี้ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ของ ระวีวรรณ เสือสกุล (2548, หน้า 52) ดังนี้

ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว และเพื่อศึกษาถึงอุปสรรคและแนวทางแก้ไขของปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว โดยมีรายละเอียดที่เกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ จำนวนสมาชิกกองทุนหมู่บ้านของตำบลพระเพลิง จำนวน 1,386 คน (ที่กู้เงิน)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านตำบลพระเพลิง ที่กู้เงิน จำนวน 310 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ด้วยการใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane) (จิตพล ชัยมะดัน, 2553, หน้า 14) ซึ่งมีสมการ ดังนี้

สูตรการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

N = ขนาดของประชากรทั้งหมด

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ .05 ดังนั้นระดับค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ

95%

แทนค่า

$$n = \frac{1,386}{1 + 1,386(.05)^2}$$

$$n = 310.41$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านตำบลพระเพลิงที่กู้เงิน จำนวน ประมาณ 310 คน ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างกับประชากร ดังตารางต่อไปนี้ ตารางที่ 14 จำนวนสมาชิกที่เลือกในการสุ่มตัวอย่างทั้ง 19 หมู่บ้าน

หมู่ที่	ตำบล	สมาชิก ทั้งหมด	การกู้ยืมของเงินกองทุน ฯ ในปีที่ผ่านมา	จำนวนสมาชิก ที่เลือก
			ผู้กู้ (คน)	
1	บ้านพระเพลิง	158	69	15
2	บ้านนาคันหัก	162	68	15
3	บ้านเขาจันทร์	113	66	15
4	บ้านบึงพระราม	76	82	18
5	บ้านภูเงิน	143	66	15
6	บ้านท่าผักชี	234	74	17
7	บ้านไทรทอง	157	80	18
8	บ้านแหลมทอง	139	50	11
9	บ้านท่าเต็น	136	101	23
10	บ้านใหม่พัฒนา	92	92	21
11	บ้านหนองปีกหลัก	113	85	19
12	บ้านชัยมูล	101	88	20
13	บ้านเนินสายฝน	123	62	14
14	บ้านเขานันทา	60	52	12
15	บ้านเขาภูทอง	104	90	20

ตารางที่ 14 (ต่อ)

หมู่ที่	ตำบล	สมาชิก ทั้งหมด	การกู้ยืมของเงินกองทุน ฯ ในปีที่ผ่านมา	จำนวนสมาชิก ที่เลือก
			ผู้กู้ (คน)	
16	บ้านสุขเจริญ	90	54	12
17	บ้านโนนสมพรสามัคคี	57	50	11
18	บ้านไทรงาม	116	95	21
19	บ้านเนินสยาม	87	62	14
รวม		2,261	1,386	310

และจากตารางที่ 14 ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มแบบตามความสะดวก (Convenience Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการคืนเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านจากการที่ได้ศึกษาข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลในส่วนดังกล่าวนี้มาสร้างเป็นแบบทดสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ส่วน คือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 แบบ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และคำถามปลายเปิดเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องทางด้านสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะประกอบด้วย เพศ, อายุ, สถานภาพ, ระดับการศึกษา จำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และคำถามปลายเปิดเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านสังคมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประกอบด้วยจำนวนสมาชิกในครัวเรือน, การประกอบอาชีพ, บทบาทในการตัดสินใจกู้เงินและระยะเวลาการเป็นสมาชิก จำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และคำถามปลายเปิดเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประกอบด้วยรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนยื่นเงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ, การมีเงินออม, สาเหตุที่ไม่เงินออม, การเปรียบเทียบรายได้ก่อนยื่นเงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ, จำนวนเงินที่กู้ยืมจากกองทุนหมู่บ้าน ฯ, การใช้จ่ายเงินที่กู้ยืมจากกองทุน

หมู่บ้าน ๑, การกู้ยืมเงินจากกองทุนอื่น ๆ, แหล่งเงินทุนที่นำมาใช้หนี้กองทุนหมู่บ้าน ๑, ผลกระทบที่เกิดจากการกู้เงินกองทุนหมู่บ้าน ๑ จำนวนข้อคำถาม 9 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านจิตวิทยาของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประกอบด้วย คณะกรรมการให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ๑ ทำหน้าที่ของสมาชิกในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ๑, บุคคลใดมีผลต่อการชำระหนี้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง, ความเชื่อทางศาสนามีผลต่อการชำระหนี้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและความเชื่อทางสังคม มีผลต่อการชำระหนี้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอย่างไร จำนวนข้อคำถาม 5 ข้อ

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามปลายเปิดเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของการเข้าร่วมกองทุนหมู่บ้าน ๑ ประกอบด้วย ปัญหาที่เกิดกับกิจกรรมทางอาชีพ, ปัญหาข้อจำกัด/กฎระเบียบ/ การบริหารจัดการของรัฐบาลและข้อเสนอแนะต่าง ๆ จำนวนข้อคำถาม 3 ข้อ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจาก มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่อง กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคินเงินกู้ในแหล่งเงินทุนต่าง ๆ จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัจจัยทางด้านตัวของสมาชิกกองทุน ๑ ลักษณะการประกอบอาชีพและภาระหนี้สินของสมาชิกกองทุน ๑ และพฤติกรรมการชำระคินเงินกู้ของสมาชิก ๑ และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่า ครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่จากนั้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ความถูกต้องและเหมาะสมแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านได้แก่

- 3.1 นางนิภาภรณ์ สิ้นเส็ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
- 3.2 อาจารย์ภักดิ์ สมบัติ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ ม.บูรพา
- 3.3 นายพชร ตุ่นผักแว่น กำนันตำบลพระเพลิง

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ประสานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้าน โดยเสนอขออนุญาตเข้าทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการคืนเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน โดยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 310 คน ทั้งหมด 19 หมู่บ้าน
2. ดำเนินการส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเองจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้กู้เงินโดยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 3 สิงหาคม - 3 ตุลาคม 2553 แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ
3. จากการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไป จำนวน 310 ชุด โดยมิแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 310 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของแบบสอบถามและการวิเคราะห์ข้อมูลทางปัจจัยที่ส่งผลต่อการคืนเงินกู้ของกองทุนหมู่บ้าน โดยใช้วิธีการประมาณผลค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องปัจจัยทางด้านสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่, ค่าร้อยละ
2. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่, ค่าร้อยละ
3. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่, ค่าร้อยละ
4. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านจิตวิทยาของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่, ค่าร้อยละ
5. การทดสอบสมมติฐานในการวิจัยใช้ค่าสถิติ Chi - square Test โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นตั้งแต่ 95 เปอร์เซ็นต์
6. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการเข้าร่วมกองทุนหมู่บ้าน ฯ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้, บทบาทการตัดสินใจและทัศนคติกับ ลักษณะของการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว และเพื่อศึกษาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขของปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว โดยเก็บข้อมูลจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 310 คน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านจิตวิทยาของของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน
- ตอนที่ 6 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	170	54.84
หญิง	140	45.16
รวม	310	100.00
อายุ		
20 - 30 ปี	13	4.19
31 - 40 ปี	76	24.52
41 - 50 ปี	119	38.39
51 - 60 ปี	76	24.52
60 ปีขึ้นไป	26	8.39
รวม	310	100.00
สถานภาพ		
โสด	14	4.52
สมรส	270	87.10
หม้าย	21	6.77
หย่าร้าง	5	1.61
รวม	310	100.00
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	211	68.06
มัธยมศึกษาตอนต้น 1 - 3	65	20.97
มัธยมศึกษาตอนปลาย 4 - 6/ ปวช.	30	9.68
ปริญญาตรีขึ้นไป	4	1.29
รวม	310	100.00

จากตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนตามสถานภาพ ส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 54.84 มีอายุ 41 - 50 ปี มากที่สุด ร้อยละ 38.39 รองลงมาคือ อายุ 31 - 40 ปี และ 51 - 60 ปี, อายุ 60 ปีขึ้นไป และ 20 - 30 ปี ร้อยละ 24.52, 8.39 และ 4.19 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 87.10 รองลงมาคือ หม้าย โสด และ หย่าร้าง ร้อยละ 6.77, 4.52 และ 1.61 ตามลำดับ และโดยส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษา ร้อยละ 68.06 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและ ปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 20.97, 9.68 และ 1.29 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยด้านสังคม

ปัจจัยด้านสังคม	จำนวน	ร้อยละ
สมาชิกในครัวเรือน		
1 - 3 คน	110	35.48
4 - 6 คน	178	57.42
7 - 9 คน	21	6.77
10 คนขึ้นไป	1	0.33
รวม	310	100.00
ประกอบอาชีพหลัก		
เกษตรกรรวม	250	80.65
รับจ้าง	23	7.42
ค้าขาย	28	9.03
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	4	1.29
พนักงานบริษัทเอกชน	1	0.32
อื่น ๆ	4	1.29
รวม	310	100.00

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ปัจจัยด้านสังคม	จำนวน	ร้อยละ
บทบาทในการตัดสินใจ		
สามี	75	24.19
ภรรยา	46	14.84
ทั้ง 2 คนตัดสินใจร่วมกัน	183	59.03
อื่น ๆ	6	1.94
รวม	310	100.00
ระยะเวลาที่เป็นสมาชิก		
1 - 3 ปี	69	22.26
4 - 6 ปี	129	41.61
7 ปีขึ้นไป	112	36.13
รวม	310	100.00

จากตารางที่ 16 ปัจจัยด้านสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสมาชิกในครัวเรือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน จำนวน 4 - 6 คน เป็นครอบครัวขนาดปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 57.24 รองมาเป็น 1 - 3 คน, 7 - 9 คน และ 10 คนขึ้นไป ร้อยละ 35.48, 6.77 และ 0.33 ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรมากที่สุด ร้อยละ 80.65 รองลงมาคือ ค้าขาย รับจ้าง รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจและอื่น ๆ และพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 9.03, 7.42, 1.29 และ 0.32 ตามลำดับ บทบาทในการตัดสินใจที่คู่เงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ ส่วนใหญ่ ทั้ง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 59.03 รองมาเป็น สามีภรรยาและอื่น ๆ ร้อยละ 24.19, 14.84 และ 1.94 ตามลำดับ และระยะเวลาการเป็นสมาชิกของผู้ตอบแบบสอบถามคือ 4 - 6 ปี มากที่สุด ร้อยละ 41.61 รองมาคือ 7 ปีขึ้นไป และ 1 - 3 ปี ร้อยละ 36.13 และ 22.26 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	114	36.77
5,001 - 10,000 บาท	138	44.52
10,001 - 15,000 บาท	25	8.06
มากกว่า 15,001 บาท	33	10.65
รวม	310	100.00

จากตารางที่ 17 รายได้เฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ประมาณ 5,000 - 10,000 บาท จำนวน 138 ราย ร้อยละ 44.52 รองมาคือ ต่ำกว่า 5,000 บาท, มากกว่า 15,001 บาท และ 10,001 - 15,000 บาท ร้อยละ 36.77, 10.65 และ 8.05 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการมีเงินออม

มีเงินออม	จำนวน	ร้อยละ
มี	159	51.29
ไม่มี	151	48.71

จากตารางที่ 18 การมีเงินออมของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเงินออม จำนวน 159 ราย ร้อยละ 51.29 และไม่มีเงินออมคิดเป็นร้อยละ 48.71 ตามลำดับ

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสาเหตุที่ไม่มีเงินออม

สาเหตุที่ไม่มีเงินออม	จำนวน	ร้อยละ
มีค่าใช้จ่ายเพิ่ม	119	78.81
รายได้ลดลง	26	17.22
สาเหตุอื่น ๆ	6	3.97
รวม	151	100.00

จากตารางที่ 19 สาเหตุที่ไม่มีเงินออมของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้น จำนวน 119 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.81 รองมาคือ รายได้ลดลง และก็มีสาเหตุอื่น ๆ ร้อยละ 17.22 และ 3.97 ตามลำดับ

ตารางที่ 20 จำนวนรายได้หลังการยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพ	รายได้หลังการยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ				รวม
	รายได้เพิ่มขึ้น		รายได้ลดลง		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
เกษตรกร	223	79.93	25	80.65	248
ค้าขาย	24	8.60	4	12.90	28
รับจ้าง	30	10.75	2	6.45	32
อื่น ๆ	2	0.72	0	0.00	2
รวม	279	100.00	31	100.00	310

จากตารางที่ 20 จำแนกตามรายได้หลังการยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ รายได้เพิ่มขึ้น โดยจำแนกตามอาชีพ คือ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นมากที่สุด จำนวน 223 ราย ร้อยละ 79.93 รองมาคือ รับจ้าง ค้าขายและอื่น ๆ ร้อยละ 10.75, 8.60 และ 0.73 ตามลำดับ รายได้หลังการยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ ที่ลดลงโดยจำแนกตามอาชีพ คือ เกษตรกรมีรายได้ลดลงมากที่สุด จำนวน 25 ราย ร้อยละ 80.65 รองมาคือ ค้าขายและรับจ้าง ร้อยละ 12.90 และ 6.45 ตามลำดับ

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม

วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงิน	จำนวน	ร้อยละ
ลงทุนทำการเกษตร	168	54.19
ทำนา	56	18.06
ค้าขาย	33	10.65
ทำไร่	23	7.42
ปลูกมันสำปะหลัง	6	1.94

ตารางที่ 21 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงิน	จำนวน	ร้อยละ
ปลูกแตงแคนตาลูป	5	1.61
ปลูกอ้อย	3	0.97
เลี้ยงหมู	3	0.97
ใช้จ่ายในครัวเรือน	2	0.65
ทำสวนผัก	2	0.65
อื่น ๆ	1	0.32
ปลูกข้าวโพดหวาน	1	0.32
ก่อสร้าง	1	0.32
เลี้ยงปลา	1	0.32
ชำระหนี้	1	0.32
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	1	0.32
ถมที่ทำบ้าน	1	0.32
ทำธุรกิจเครื่องไฟและเสียง	1	0.32
ส่งลูกเรียนหนังสือ	1	0.32
รวม	310	100.00

จากตารางที่ 21 จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่นำเงินไปลงทุนทำการเกษตร จำนวน 168 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.19 รองลงมาคือ ลงทุนทำนา, ค้าขาย และทำไร่อย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 18.06, 10.65 และ 7.42 ตามลำดับ

ตารางที่ 22 จำนวนเงินที่กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวนเงินที่กู้ยืม	จำนวน	ร้อยละ
5,000	3	0.97
6,000	1	0.32
7,000	2	0.65
8,000	4	1.29
9,000	1	0.32
10,000	70	22.58
12,000	13	4.19
13,000	1	0.32
14,000	1	0.32
15,000	68	21.94
16,000	1	0.32
17,000	1	0.32
18,000	2	0.65
20,000	132	42.58
25,000	2	0.65
30,000	6	1.94
35,000	1	0.32
45,000	1	0.32
รวม	310	100.00

จากตารางที่ 22 จำแนกตามจำนวนเงินของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่กู้ยืมเงินจำนวน 20,000 บาท จำนวน 132 ราย ร้อยละ 42.58 รองมาคือ 10,000 บาท, 15,000 บาท และ 12,000 บาท ร้อยละ 22.58, 21.94 และ 4.91 ตามลำดับ

ตารางที่ 23 การชำระเงินกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม

การชำระเงินกู้	จำนวน	ร้อยละ
ตรงต่อเวลา	100	100.00
ไม่ตรงต่อเวลา	0	0.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 23 การชำระเงินของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีการชำระเงินตรงต่อเวลาทุกราย คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ 24 ผลกระทบที่เกิดจากการกู้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลกระทบ	เท่าเดิม		เพิ่มขึ้น		ลดลง		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
หนี้สิน	73	37.63	35	10.09	45	57.69	153
ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน	67	34.54	51	14.70	10	12.82	128
สินทรัพย์	33	17.01	43	12.39	0	0.00	76
รายได้	21	10.82	218	62.82	23	29.49	262
รวม	194	100.00	347	100.00	78	100.00	619

จากตารางที่ 24 ผลกระทบที่เกิดจากการยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน ๆ ที่ไม่ส่งผลกระทบคือ เท่าเดิม กล่าวคือ หนี้สินก็ยังมีมากที่สุดคือ 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.63 รองมาคือ ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน, สินทรัพย์และรายได้ ร้อยละ 34.54, 17.01 และ 10.82 ตามลำดับ ด้านที่ส่งผลกระทบเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ รายได้ 218 ราย ร้อยละ 62.82 รองมาคือ ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน, สินทรัพย์ และหนี้สิน ร้อยละ 14.70, 12.39 และ 10.09 ตามลำดับ และส่งผลกระทบที่ลดลงที่เกิดจากการยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน ๆ มากที่สุดคือ หนี้สิน 45 ราย ร้อยละ 57.69 รองมาคือ รายได้และค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 29.49 และ 12.82 ตามลำดับ

ตารางที่ 25 การกู้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนอกเหนือจากกองทุนเงินล้านของผู้ตอบ
แบบสอบถาม

การกู้เงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ	จำนวน	ร้อยละ
ท่านได้กู้เงิน		
กู้	161	51.94
ไม่กู้	149	48.06
รวม	310	100.00
ท่านกู้เงินจากกองทุน		
เงิน กขคจ.	85	39.35
กองทุนเงินสัจจะ	66	30.56
กองทุนหมุนเวียน	34	15.74
เงินสนับสนุนของ อบต.	16	7.41
อื่น ๆ	10	4.63
เงินสนับสนุนของ สปก.	5	2.31
รวม	216	100.00

จากตารางที่ 25 ท่านได้กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ นอกเหนือจากเงินกองทุนเงินล้านมากที่สุด คือ 161 ราย ร้อยละ 51.94 และ ไม่กู้คิดเป็นร้อยละ 48.06 ท่านที่กู้เงินกองทุนหมู่บ้านที่นอกเหนือจากเงินกองทุนเงินล้าน ส่วนใหญ่กู้เงินของเงิน กขคจ. มากที่สุด คือ 85 ราย ร้อยละ 39.35 รองมาคือ กองทุนเงินสัจจะ, กองทุนหมุนเวียนและเงินสนับสนุนของ อบต. ร้อยละ 30.56, 15.74 และ 7.41 ตามลำดับ

ตารางที่ 26 กิจกรรมการใช้จ่ายเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (เงินล้าน) ของผู้ตอบ
แบบสอบถาม

กิจกรรมที่นำเงินไปใช้	จำนวน	ร้อยละ
ภาคการเกษตร ทำนา	231	30.72
ทำไร่	175	23.27
ทำสวน	17	2.26
เลี้ยงสุกร	13	1.73
สัตว์ปีก	14	1.86
เลี้ยงโค,กระบือ	4	0.53
ประมง	6	0.80
อื่น ๆ	3	0.40
ค้าขาย	34	4.52
บริการ (ช่างซ่อมรถ ฯลฯ)	2	0.27
ค่ารักษาพยาบาล	16	2.13
ค่าเล่าเรียนบุตร	39	5.19
ซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า โทรทัศน์	14	1.86
พัดลม	13	1.73
ตู้เย็น	12	1.60
โทรศัพท์มือถือ	20	2.66
เครื่องปรับอากาศ	1	0.13
เตารีด	10	1.33
กระทะไฟฟ้า	3	0.40
กระติกน้ำร้อน	4	0.53
เครื่องเล่น CD/ DVD	9	1.20
คอมพิวเตอร์	4	0.53
เครื่องปรีน	5	0.66
อื่น ๆ	1	0.13

ตารางที่ 26 (ต่อ)

กิจกรรมที่นำเงินไปใช้	จำนวน	ร้อยละ
ซื้อรถยนต์	2	0.27
ซื้อรถจักรยานยนต์	17	2.26
ซื้อรถจักรยาน	3	0.40
ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน	78	10.37
อื่นๆ	2	0.27
รวม	752	100.00

จากตารางที่ 26 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามกับกิจกรรมการใช้จ่ายเงินกองทุนเงินล้านมากที่สุดในการเกษตร โดยทำนามากที่สุด 231 ราย ร้อยละ 30.72 รองมาคือ ทำไร่, ทำสวนและเลี้ยงสุกร ร้อยละ 23.27, 2.26 และ 1.73 ตามลำดับ นอกเหนือจากการใช้ในภาคการเกษตรยังใช้จ่ายในการซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า คือ โทรศัพท์มือถือมากที่สุด ร้อยละ 2.66 รองมา คือ โทรทัศน์, พัดลม และตู้เย็น ร้อยละ 1.86, 1.73 และ 1.60 ตามลำดับ และใช้จ่ายรองลงมาคือ ในด้านค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันร้อยละ 10.37 ตามลำดับ

ตารางที่ 27 แหล่งเงินที่นำมาชำระเงินกู้ยืมกองทุนเงินล้านของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งเงินที่ทำมาชำระเงินกู้		
เงินของตนเอง	171	55.16
ธ.ก.ส.	53	17.10
ญาติพี่น้อง	51	16.45
กองทุนในชุมชน	27	8.71
เงินกู้นอกระบบ	7	2.26
เงินจากระบบไฟแนนซ์	1	0.32
รวม	310	100.00

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
เงินของตนเอง		
รายได้จากการประกอบอาชีพ	267	68.29
ครอบครัวส่งให้ (ลูก/ สมาชิกในครอบครัว)	77	19.69
เงินจากการออม	46	11.76
อื่น ๆ	1	0.26
รวม	391	100.00

จากตารางที่ 27 แหล่งเงินที่นำมาชำระเงินกู้ยืมกองทุนเงินล้านมากที่สุดคือ เงินของตนเอง จำนวน 171 ราย ร้อยละ 55.16 รองมาคือ ธ.ก.ส., ญาติพี่น้องและกองทุนในชุมชน ร้อยละ 17.10, 16.45 และ 8.71 ตามลำดับ และเงินของตนเองที่นำมาชำระเงินกู้ยืมกองทุนเงินล้านส่วนใหญ่มาจาก รายได้จากการประกอบอาชีพมากที่สุด คือ 267 ราย ร้อยละ 68.29 รองมาคือ ครอบครัวส่งให้ (ลูก/ สมาชิกในครอบครัว) เงินจากการออมและอื่น ๆ ร้อยละ 19.69, 11.76 และ 0.26 ตามลำดับ

ตารางที่ 28 จำนวนครั้งในการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินที่นำมาชำระเงินกู้ยืมกองทุนเงินล้านของ ผู้ตอบแบบสอบถาม

แหล่งเงินกู้	เดือน	ปี
ธ.ก.ส.	1	52
ญาติพี่น้อง	51	0
กองทุนในชุมชน	0	27
เงินกู้นอกระบบ	5	2
เงินจากระบบไฟแนนซ์	0	1
รวม	57	82

จากตารางที่ 28 จำนวนครั้งในการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินที่นำมาชำระเงินกู้ยืมกองทุนเงินล้านมากที่สุด คือ ธ.ก.ส. จำนวนครั้ง 53 ครั้ง แบ่งเป็นรายเดือน 1 ครั้ง รายปี 52 ครั้ง รองมาคือ ญาติพี่น้อง, กองทุนในชุมชนและเงินกู้นอกระบบ จำนวน 51, 27 และ 7 (รายเดือน) ลำดับ

ตารางที่ 29 จำนวนอัตราดอกเบี้ย/ จำนวนครั้งในการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินที่นำมาชำระเงินกู้ยืม
กองทุนเงินล้านของผู้ตอบแบบสอบถาม

แหล่งเงินกู้	อัตราดอกเบี้ย/ จำนวน												รวม
	ไม่มี	1	3	5	6	6.5	7	8	9	10	12	15	
ธ.ก.ส.			1	40		7	2			2		1	53
ญาติพี่น้อง	31		6	8						1			51
กองทุนในชุมชน			1	1	2			10	7	3	3		27
เงินกู้นอกระบบ				2			1	2		2			7
เงินจากระบบไฟแนนซ์			1										1
รวม	31	3	9	51	2	7	3	12	7	8	3	1	139

จากตารางที่ 29 จำนวนอัตราดอกเบี้ยของการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินที่นำมาชำระเงินกู้ยืม
กองทุนเงินล้านมากที่สุดคือ ธ.ก.ส. คือ 53 ราย รองมาคือ กองทุนในชุมชน, ญาติพี่น้องและเงินกู้
นอกระบบ 27, 15 และ 7 ราย ตามลำดับ โดยที่แหล่งเงินทุนญาติพี่น้องจะไม่มีกรคิดอัตราดอกเบี้ย
ประมาณ 31 ราย

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านจิตวิทยาของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการแนะนำของคณะกรรมการ

การแนะนำ	จำนวน	ร้อยละ
มาก	215	69.35
ปานกลาง	84	27.10
น้อย	11	3.55
รวม	310	100.00

จากตารางที่ 30 การแนะนำของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ๆ นั้นส่วนมากให้คำแนะนำ
ในระดับที่มาก จำนวน 215 ราย ร้อยละ 69.35 รองมาคือ ปานกลางและน้อย ร้อยละ 27.10 และ 3.55
ตามลำดับ

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามทัศนคติในการบริหารงานของ
คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม

ทัศนคติต่อการดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยกับการดำเนินงาน	293	94.52
ไม่เห็นด้วยกับการดำเนินงาน	17	5.48
รวม	310	100.00

จากตารางที่ 31 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีทัศนคติที่เห็นด้วยกับการดำเนินงาน
คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง คือ 293 ราย ร้อยละ 94.52 รองมาคือ ไม่เห็นด้วย
ร้อยละ 5.48 ตามลำดับ

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามบุคคลที่มีผลต่อการชำระเงินกู้

บุคคลที่มีผลต่อการชำระเงินกู้	จำนวน	ร้อยละ
ตัวเอง (ตัวผู้กู้)	174	26.81
คณะกรรมการหมู่บ้าน	164	25.27
ครอบครัว	111	17.10
ผู้ค้าประกัน	109	16.80
ญาติพี่น้อง	40	6.16
เพื่อน/เพื่อนบ้าน	35	5.39
อื่น ๆ	16	2.47
รวม	649	100.00

จากตารางที่ 32 บุคคลที่มีผลต่อการชำระเงินกู้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมากที่สุด
คือ ตัวเอง (ตัวผู้กู้) จำนวน 174 ร้อยละ 26.81 รองมาคือ คณะกรรมการ, ครอบครัวและผู้ค้าประกัน
ร้อยละ 25.27, 17.10 และ 16.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความเชื่อทางศาสนา

ด้านความเชื่อด้านศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
ความเชื่อด้านศาสนา		
เชื่อ	282	90.97
ไม่เชื่อ	28	9.03
ความเชื่อด้านศาสนา		
ไม่มีความสุข	180	33.33
หนักตีดค้างในชาติหน้า	148	27.41
บาป	144	26.67
ตกนรก	62	11.48
อื่น ๆ	6	1.11

จากตารางที่ 33 ทางด้านความเชื่อทางศาสนา ส่วนใหญ่มีความเชื่อทางศาสนา 282 ราย ร้อยละ 91.97 และไม่เชื่อทางศาสนา ร้อยละ 9.03 ตามลำดับ และที่มีความเชื่อทางศาสนา ส่วนใหญ่เชื่อว่า จะส่งผลให้ไม่มีความสุขในการดำเนินชีวิต 180 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองมาคือ มีหนักตีดค้างในชาติหน้า, บาปและตกนรก ร้อยละ 27.41, 26.67 และ 11.48 ตามลำดับ

ตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความเชื่อทางสังคม

ความเชื่อทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับสิ่งตอบสนองจากสังคม	206	28.65
ทำให้เป็นที่รักและยอมรับจากสังคม	178	24.76
ทำให้มีความสำเร็จในชีวิต	175	24.34
ได้รับการยกย่องจากสังคม	70	9.74
ได้รับความคุ้มครองจากสังคม	88	12.24
อื่น ๆ	2	0.28
รวม	719	100.00

จากตารางที่ 34 ด้านสังคมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าถ้าชำระหนี้ กองทุนหมู่บ้าน ฯ และชุมชนเมืองจะได้รับสิ่งตอบสนองจากสังคมมากที่สุด คือ 206 ราย ร้อยละ 28.65 รองมาคือ ทำให้เป็นที่รักและยอมรับจากสังคม, ทำให้มีความสำเร็จในชีวิต และได้รับความ คู่คุ้มครองร้อยละ 24.76, 24.34 และ 12.24 ตามลำดับ

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 35 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการชำระหนี้กับบทบาทในการตัดสินใจที่จะ กู้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

บทบาทใน การตัดสินใจ กู้ยืมเงินกองทุน หมู่บ้าน ฯ	ลักษณะการชำระหนี้				รวม	$\bar{X}$	Sig.
	กู้ ธ.ก.ส.	กองทุน ในชุมชน	ญาติ พี่น้อง	เงินของ ตนเอง			
สามี	25 (33.33)	5 (6.67)	1 (1.33)	44 (58.67)	75 (100.00)	35.87*	0.00
ภรรยา	14 (30.43)	2 (4.35)	5 (10.87)	25 (54.35)	46 (100.00)		
ทั้ง 2 รวมกัน ตัดสินใจ	22 (11.64)	20 (10.58)	45 (23.81)	102 (53.97)	189 (100.00)		
รวม	61 (19.68)	27 (8.71)	51 (16.45)	171 (55.16)	310 (100.00)		

* $p < .05$

จากตารางที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการชำระหนี้กับบทบาทในการตัดสินใจ กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ พบว่า มี 189 คน ที่ร่วมกันตัดสินใจทั้ง 2 โดยชำระหนี้ด้วยเงินตนเอง 102 ราย รองมาคือ ญาติพี่น้อง, กองทุนในชุมชนและกู้ ธ.ก.ส. คิดเป็น 45, 20 และ 22 ราย ตามลำดับ รองลงมาคือ ให้สามีเป็นคนตัดสินใจ รวม 75 ราย โดยชำระหนี้ด้วยเงินตนเอง 44 ราย รองมาคือ กู้ ธ.ก.ส., กองทุนในชุมชนและเงินกู้นอกระบบคิดเป็น 25, 5 และ 1 ราย ตามลำดับ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการชำระหนี้กับบทบาทในการตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน พบว่า ค่า $\bar{X}$ มีค่าเท่ากับ 35.87 และมีค่า $Sig. = 0.00$ ซึ่งน้อยกว่า .05 ดังนั้นลักษณะการชำระหนี้มีความสัมพันธ์กับบทบาทในการตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 36 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการชำระหนี้กับทัศนคติของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ทัศนคติต่อการดำเนินงาน ของกองทุนหมู่บ้าน ฯ	ลักษณะการชำระหนี้		รวม	$\bar{X}$	Sig.
	กู้ยืมเงินจาก ที่อื่น	เงินของตนเอง และครอบครัว			
เห็นด้วย	75 (25.60)	218 (74.40)	293 (100.00)	42.62*	0.00
ไม่เห็นด้วย	17 (100.00)	0 (0)	17 (100.00)		
รวม	92 (29.68)	218 (70.32)	310 (100.00)		

* $p < .05$

จากตารางที่ 36 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการชำระหนี้กับทัศนคติต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน พบว่า มี 293 รายที่เห็นด้วยกับการดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้านที่ชำระหนี้ด้วยเงินตนเองและครอบครัว 218 ราย และกู้ยืมเงินจากที่อื่น 75 ราย สำหรับคนที่ไม่เห็นด้วยมีทั้งสิ้น 17 ราย โดยกู้ยืมเงินจากที่อื่น 17 ราย

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการชำระหนี้กับทัศนคติต่อการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน พบว่า ค่า $\bar{X}$ มีค่าเท่ากับ 42.62 และมีค่า $Sig. = 0.00$ ซึ่งน้อยกว่า .05 ดังนั้นลักษณะการชำระหนี้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 37 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการชำระหนี้กับรายได้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

รายได้	ลักษณะการชำระหนี้				รวม	$\bar{X}$	Sig.
	กู้ ธ.ก.ส.	กองทุน ในชุมชน	ญาติ พี่น้อง	เงินของ ตนเอง			
ต่ำกว่า 10,000 บาท	46 (18.25)	20 (7.94)	48 (19.05)	138 (54.76)	252 (100.00)	7.86*	0.04
10,001 บาทขึ้นไป	15 (25.86)	7 (12.07)	3 (5.17)	33 (56.90)	58 (100.00)		
รวม	61 (19.68)	27 (8.71)	51 (16.45)	171 (55.16)	310 (100.00)		

* $p < .05$

จากตารางที่ 37 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการชำระหนี้กับรายได้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน พบว่า มี 252 ราย ที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท และ 138 ราย หนี้ที่ใช้เงินของตนเอง รองมาคือ ญาติพี่น้อง, กู้ ธ.ก.ส. และกู้กองทุนในชุมชนคิดเป็น 48, 46 และ 20 ราย ตามลำดับ รองลงมาคือ 10,001 บาทขึ้นไป รวมทั้งสิ้น 58 ราย ชำระหนี้โดยใช้เงินของตนเอง 33 ราย รองลงมาคือ กู้ ธ.ก.ส, กองทุนในชุมชนและยืมญาติพี่น้อง คิดเป็น 15, 7 และ 3 ราย ตามลำดับ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการชำระหนี้กับรายได้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน พบว่า ค่า $\bar{X}$ มีค่าเท่ากับ 7.86 และมีค่า Sig. = 0.04 ซึ่งน้อยกว่า .05 ดังนั้นลักษณะการชำระหนี้มีความสัมพันธ์กับรายได้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 6 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 38 ความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัญหาที่เกิดขึ้นกับกิจกรรมทางอาชีพ

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับกิจกรรมทางอาชีพ		
ลำดับ	รายการ	ความถี่
1	ต้นทุนในการลงทุนทำการเกษตรสูง	25
2	ภัยทางธรรมชาติ คือ น้ำท่วม แห้งแล้ง	22
3	ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ	17
4	เชื้อโรคของพืชที่เพาะปลูก	10
5	เงินลงทุนไม่เพียงพอ	3
6	แหล่งน้ำไม่เพียงพอ	3
7	ไม่มีซื้อสินค้ามาค้าขาย	1
8	ถูกพ่อค้าคนกลางเอารัดเอาเปรียบ	1
9	ทวงเงินลูกหนี้ยาก	1
10	ไม่มีรถในการขนส่งสินค้า	1
11	ทำการเกษตรขาดทุน	1
รวม		85

จากตารางที่ 38 ปัญหาด้านกิจกรรมทางอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความถี่มากที่สุดคือ ต้นทุนในการลงทุนทำการเกษตรสูง รองมาคือ ภัยทางธรรมชาติ คือ น้ำท่วม แห้งแล้ง ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำและเชื้อโรคของพืชที่เพาะปลูก ตามลำดับ

ตารางที่ 39 ความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัญหาข้อจำกัด/ ภาวะเบียบ/ การบริหารจัดการของรัฐบาล

ปัญหาข้อจำกัด/ ภาวะเบียบ/ การบริหารจัดการของรัฐบาล		
ลำดับ	รายการ	ความถี่
1	ให้รัฐบาลดูแลเรื่องต้นทุนทางการเกษตร	6
2	ให้รัฐบาลมาให้ความรู้แก่เกษตรกรในการทำการเกษตร	4
3	ประกันราคาพืชไร่นานาชาติ	1
4	ให้หน่วยงานลงพื้นที่จริง	1
5	ให้รัฐบาลจัดสรรที่ทำกินให้กับคนที่ไม่มีที่ทำกิน	1
6	ให้รัฐบาลจัดตั้งกลุ่มทำการเกษตรต้นแบบ	1
รวม		14

จากตารางที่ 39 ปัญหาด้านข้อจำกัด/ ภาวะเบียบ/ การบริหารจัดการของรัฐบาลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความถี่มากที่สุดคือ ให้รัฐบาลดูแลเรื่องต้นทุนทางการเกษตร รองมาคือ ให้รัฐบาลมาให้ความรู้แก่เกษตรกรในการทำการเกษตร ประกันราคาพืชไร่นานาชาติให้หน่วยงานลงพื้นที่จริง ให้รัฐบาลจัดสรรที่ทำกินให้แก่คนที่ไม่มีที่ทำกินและให้รัฐบาลจัดตั้งกลุ่มทำการเกษตรต้นแบบ ตามลำดับ

ตารางที่ 40 ความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ		
ลำดับ	รายการ	ความถี่
1	ออกกฎหมายที่เคร่งครัดในด้านความรับผิดชอบของสมาชิกในการค้ำเงิน	28
2	ให้รัฐบาลสนับสนุนเงินทุนเพิ่ม	25
3	ให้ลดดอกเบี้ยลง	6
4	ให้เพิ่มระยะเวลาในการชำระหนี้	6
5	ลดปริมาณการเข้าเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ฯ	3
6	ไม่ควรให้กู้ในวงเงินที่มากจนเกินไป	2
7	ให้ผู้เงินมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเป็นของตนเอง	2
8	ไม่ควรมียอดดอกเบี้ย	1
รวม		73

จากตารางที่ 40 ด้านข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความถี่มากที่สุด คือ ออกกฎหมายที่เคร่งครัดในด้านความรับผิดชอบของสมาชิกในการค้ำเงิน รองมาคือ ให้รัฐบาลสนับสนุนเงินทุนเพิ่ม ให้ลดดอกเบี้ยลง และให้เพิ่มระยะเวลาในการชำระหนี้ ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชน รวมถึงค้นหาปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชน ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้, บทบาทการตัดสินใจ และทัศนคติกับลักษณะของการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว และเพื่อศึกษาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขของปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตตำบลพระเพลิงที่เป็นกลุ่มจำนวน 310 ราย ตามสูตรของ ยามาเน่ (Yamane) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ไคสแควร์ (Chi - square Test) ซึ่งผลการศึกษานำเสนอ ตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อกลุ่มตัวอย่าง
3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อกลุ่มตัวอย่าง
4. ปัจจัยด้านจิตวิทยาที่ส่งผลต่อกลุ่มตัวอย่าง
5. การทดสอบสมมติฐาน
6. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ฯ ในเขตตำบลพระเพลิง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี ส่วนใหญ่สถานภาพสมรสแล้ว และจบการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ฯ ในเขตตำบลพระเพลิง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย มีสมาชิกในครัวเรือนประมาณ 4 - 6 คน มากที่สุด ประกอบอาชีพหลัก คือ ทำเกษตรกรรม บุคคลที่มีบทบาทในการตัดสินใจที่จะกู้ยืมเงินคือ ทั้งสอง 2 คน ตัดสินใจร่วมกัน โดยกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ฯ ในเขตตำบลพระเพลิงประมาณ 4 - 6 ปี

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ฯ ในเขตตำบลพระเพลิง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประมาณ 5,001 - 10,000 บาท โดยส่วนใหญ่มีเงินออมกัน ส่วนที่ไม่มีเงินออมสาเหตุมาจากมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น การที่กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ มา นั้นทำให้มีรายได้จากการทำเกษตรกรรมเพิ่มขึ้นตรงกันข้ามบางครั้งก็ทำให้รายได้จากการทำเกษตรกรรมลดลงได้ โดยการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้นจะกู้ในวงเงินที่ 20,000 บาท มีวัตถุประสงค์ในการลงทุนทำการเกษตรและใช้จ่ายเงินตรงต่อเวลา โดยผลกระทบที่เกิดจากการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ ไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้หนี้สิน แต่ส่งผลกระทบต่อรายได้ทำให้เพิ่มขึ้นและก็มีหนี้สินบางส่วนที่ลดลง และสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ฯ ในเขตตำบลพระเพลิง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ นอกเหนือจากกองทุนเงินล้าน โดยส่วนใหญ่กู้เงิน กขคจ. การใช้จ่ายกองทุนเงินล้านของกลุ่มตัวอย่างจะใช้ในการทำเกษตร คือ การทำนา ดังนั้นแหล่งเงินที่นำมาชำระเงินกู้คือ เงินของตนเอง ซึ่งได้มาจากการประกอบอาชีพของตนเองและก็มีบางส่วนที่กู้ยืมเงินมาโดยกู้จาก ธ.ก.ส. ส่วนใหญ่คิดอัตราดอกเบี้ยเป็นรายปี ประมาณ ร้อยละ 5.00 ต่อปี

ส่วนที่ 4 ปัจจัยด้านจิตวิทยาที่ส่งผลต่อกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ฯ ในเขตตำบลพระเพลิง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยให้ความคิดเห็นว่า การแนะนำของคณะกรรมการมาก ส่งผลมีทัศนคติที่เห็นด้วยกับการดำเนินงานของคณะกรรมการ ดังนั้นจึงทำให้ตัวเอง (ตัวผู้กู้) เป็นคนที่คอยกระตุ้นตนเองในการที่จะชำระเงินกู้ยืม โดยที่เขามีความเชื่อทางศาสนาว่าถ้าไม่ชำระเงินกู้ยืมกองทุนหมู่บ้านจะไม่มี

ความสุขและทางสังคมก็เชื่อว่า ถ้าชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้นจะได้รับสิ่งตอบแทนจากสังคมที่อาศัยอยู่

ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการชำระหนี้กับบทบาทในการตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน ๑, ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการชำระหนี้กับทัศนคติต่อการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ๑ และความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการชำระหนี้กับรายได้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ๑ พบว่ามีความสัมพันธ์กันทั้ง 3 ส่วนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่ 6 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ๑ ในเขตตำบลพระเพลิง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยจะประสบปัญหาในการประกอบอาชีพทางด้านต้นทุนในการลงทุนทำ การเกษตรที่สูงมาก ทำให้เกิดเป็นประเด็นที่อยากจะให้รัฐบาลเข้ามาดูแลเรื่องต้นทุนทางการเกษตรเป็นอย่างมาก ส่วนเรื่องข้อเสนอแนะอื่น ๆ นั้น อยากให้มีการออกกฎหมายที่เคร่งครัดในด้านความรับผิดชอบของสมาชิกในการคืนเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

อภิปรายผล

จากการวิจัย พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขต ตำบลพระเพลิง ส่วนใหญ่มีครอบครัวขนาดปานกลางและมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก รายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 5,001 - 10,000 บาท ทำให้ส่วนใหญ่มีเงินออมและนำเงินออมนั้นมาชำระหนี้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกรรายย่อยลูกค้า ธ.ก.ส. ที่เข้าร่วม โครงการพักชำระหนี้ของ บุญยืน กาชัย (2545, บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่าเกษตรกรรายย่อยลูกค้า ธ.ก.ส. หลังเข้าร่วม โครงการพักชำระหนี้ ระยะเวลา 1 ปี ส่วนใหญ่ร้อยละ 77.23 เกษตรกรสามารถชำระได้บางส่วน เนื่องจากสามารถออมเงินได้และก็ขัดแย้งกับงานวิจัยในเรื่อง การชำระหนี้เงินกู้ของ ปัทสรา เคลือบมาศ (2548, หน้า 27 - 43) ที่กล่าวว่า ร้อยละ 50.00 สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ๑ ได้นำเงินจากแหล่งเงินทุนอื่น เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์, กองทุนอื่นในหมู่บ้าน, เงินกู้ธนาคาร, ญาติพี่น้องมาชำระหนี้กองทุน ๑ เพื่อรักษาสีทิมของตนเองในการกู้ครั้งต่อไป เนื่องจากในงานวิจัยฉบับนี้นั้นผู้วิจัยพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ได้ใช้เงินจากการประกอบอาชีพของตนเองมาชำระเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยวัตถุประสงค์ในการกู้เงินส่วนใหญ่นำไปลงทุนทำการเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมในการจ่ายเงินกู้ของสมาชิกของ ปัทสรา เคลือบมาศ ที่กล่าวว่า วัตถุประสงค์การกู้เงินไปประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ผู้กู้ทุกรายประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผู้กู้ทุกรายชำระเงินคืน ตรงตามกำหนด ดังนั้นทำให้ทราบว่า พฤติกรรมส่วนใหญ่ของสมาชิกนั้นจะเน้นทางด้านการใช้จ่ายเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการลงทุนในการประกอบอาชีพเป็นส่วนมาก โดยขัดแย้งกับแนวคิดทางด้าน เรื่อง พฤติกรรมของผู้บริโภคที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของ ธีระวิวัฒน์ เสือสกุล (2548, บทคัดย่อ) ที่ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินบ่อยครั้งส่วนใหญ่ใช้จ่ายโดยการเลือกซื้อของใช้ประจำวัน โดยการกู้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของสมาชิกบางส่วนก็นำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นคือการนำไปชำระหนี้ ส่งผลให้หนี้สินลดลงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูรินท์ แก้วโมราเรืองฤทธิ์ (2549, บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า เงินกู้ในระบบยังมีผลต่อสภาพคล่องในการชำระเงินคืนกองทุนหมู่บ้าน ด้วยเพราะมีผู้กู้บางส่วนนำเงินกองทุนหมู่บ้านไปชำระหนี้ในระบบ

จากพบการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ, สังคมและจิตวิทยา มีความสัมพันธ์กับการชำระเงินกู้สอดคล้องกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อชำระหนี้เงินกู้ในโครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสิน สาขาลำปาง งานวิจัยของ กนิษฐา จอมวิญญาน (2546, บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อชำระหนี้ที่มีความสำคัญอันดับแรกคือ ปัจจัยด้านรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ปัจจัยอื่นที่รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านจำนวนบุคคลที่อยู่อาศัยในครอบครัว ปัจจัยด้านการให้บริการของธนาคารและปัจจัยด้านค่านิยมของผู้บริโภคเป็นอันดับท้าย

และผลการทดสอบสมมติฐาน เรื่องรายได้ของสมาชิก พบว่า มี 252 คน ที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท และ 138 คน ชำระหนี้โดยใช้เงินของตนเอง รองลงมาคือ 10,001 บาทขึ้นไป รวมทั้งสิ้น 58 คน ชำระหนี้โดยใช้เงินของตนเอง 33 คน สอดคล้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการชำระเงินกู้คืนของสมาชิกโครงการธนาคารประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณี ธนาคารออมสินสาขาระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ของ สมหญิง เปรมประเสริฐ (2546, หน้า 34 - 81) ที่กล่าวว่า รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการชำระเงินคืนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ กล่าวคือ สมาชิกที่มีรายได้ 7,001 - 10,000 บาทต่อเดือน สามารถส่งชำระกู้คืนตามกำหนดคิดเป็นร้อยละ 88.00 และสมาชิกที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน สามารถส่งชำระเงินคืนตรงตามกำหนด คิดเป็นร้อยละ 94.10

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว พบว่า ปัจจัยด้านการประกอบอาชีพ, การออมเงินและวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีผลกระทบต่อ การชำระเงินกู้และผลการทดสอบสมมติฐาน สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตตำบลพระเพลิง มีความสัมพันธ์กันทางด้านบทบาทในการตัดสินใจที่จะกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง, รายได้ของสมาชิกและทัศนคติของสมาชิกต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกับลักษณะในการชำระเงินกู้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากข้อค้นพบดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

เชิงนโยบาย

1. ด้านสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ควรมีการพิจารณาหรือเพิ่มมาตรการที่เข้มงวดในด้านการนำเงินไปใช้จ่ายในด้านที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต คือ สมาชิกทุกคนที่กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไปต้องมีการเพิ่มมูลค่าของเงินให้ได้มากกว่าเดิม โดยอาจจะมีการให้ทำบัญชีครัวเรือนเป็นประจำและการแสดงบัญชีเงินฝาก (เพื่อเป็นการรับรองว่าได้นำเงินจากการประกอบอาชีพของตนเองมา เพื่อลดปัญหาการกู้ยืมเงินจากที่อื่นมาชำระหนี้)
2. ด้านสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ควรมีการพิจารณาถึงประวัติการก่อหนี้และการชำระหนี้ของสมาชิก เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดวงเงินในการกู้ยืมเงินและเพื่อเป็นการยืนยันว่า สมาชิกสามารถชำระหนี้ได้ตามจำนวนและระยะเวลาที่กำหนด

เชิงปฏิบัติการ

1. สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของแต่ละแห่ง ควรมีการประสานความร่วมมือกันในการกำหนดวงเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ฯ (ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกทั้ง 2 แหล่ง) เพื่อประสานความร่วมมือกันในการจัดแจงเงินทุนและกำหนดระยะเวลาการชำระเงินเพื่อสร้างความมั่นคงและเชื่อมั่นให้กับกองทุนหมู่บ้าน ฯ
2. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านควรมีการจัดทำแบบสำรวจในการปฏิบัติงานของคณะบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อจะได้รับรู้เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่สมาชิกต้องการ/ ปราบปราม แต่ไม่บอกเพื่อทำให้การบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เชิงวิชาการ

1. ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ครั้งนี้ พบว่า ส่วนใหญ่ที่ผ่านมามีข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎี ไม่ค่อยมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมารองรับ สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ควรมีการนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอธิบายและสนับสนุนผลการวิจัยจะทำให้งานวิจัยมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น
2. ควรมีการศึกษาปัญหา อุปสรรคและสาเหตุที่ทำให้การชำระเงินล่าช้าไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้
3. ควรจะทำการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพในด้านปัญหาในการชำระเงินกู้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อให้ได้คำตอบเพิ่มเติมในประเด็นที่การศึกษาในเชิงปริมาณไม่สามารถทำได้กับคณะกรรมการหมู่บ้านในกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตตำบลพระเพลิง

บรรณานุกรม

- กนิษฐา จอมวิญญาณ์. (2546). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้หนี้ค้ำเงินกู้ในโครงการธนาคารประชาชน ของธนาคารออมสิน สาขาลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- กฤตภาส สุปัญญาโชติสกุล. (2548). *มหเศรษฐศาสตร์ประยุกต์. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.*
- กลุ่มงานแผนงานและข้อมูล สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระแก้ว ศาลากลางจังหวัดสระแก้ว. (2552). *คู่มือการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุน จังหวัดสระแก้ว. สระแก้ว: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระแก้ว.*
- คอตเลอร์, ฟิลิป. (2547). *การจัดการการตลาด. (ชนวรรณ แสงสุวรรณ และคนอื่น ๆ, แปล). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อิน โคไชน่า.*
- จิตพล ชัยมะดัน. (2553). *วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการบริหาร. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- บุญยืน กาชัย. (2545). *ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระค้ำเงินกู้ของเกษตรกรรายย่อยลูกค้ำ ธ.ก.ส. ที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ หน่วยอำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย. การค้นคว้าแบบอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- ปัทสรา เคลือบมาศ. (2548). *พฤติกรรมในการจ่ายเงินกู้ของสมาชิก กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: กรณีศึกษา สมาชิกกองทุนหมู่บ้านห้วยไผ่เนา หมู่ที่ 4 ตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ภูรินทร์ แก้วโมราเรืองฤทธิ์. (2549). *เงินกู้ยืมระบบกับกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กองทุนเงินล้าน) ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- ระวีวรรณ เสือสกุล. (2548). *พฤติกรรมของผู้บริโภคที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้: กรณีศึกษา ลูกหนี้ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.*

สมพร ตุ่นผักแว่น, (2553, 8 เมษายน). เจ้าของร้านพุทพืชรไร้. สัมภาษณ์.

สมหญิง เปรมประเสริฐ. (2546). ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการชำระเงินกู้คืนของสมาชิก
โครงการธนาคารประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีธนาคารออมสินสาขาระยะของ อำเภอเมือง
จังหวัดระยอง. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ,
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการ
นายกรัฐมนตรี. (2545). คู่มือการทำบัญชีและรายงานสำหรับ กองทุนหมู่บ้านและชุมชน
เมือง. กรุงเทพฯ: สหมิตร พรินติ้ง.

_____. (2546). คู่มือการขอสนับสนุนในการเพิ่มทุน และ การขอขยายวงเงิน โดยกู้ยืมจาก
สถาบันการเงิน ตามนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว. (2552). สรุปผลการ
จัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2552. สระแก้ว: สำนักงานพัฒนาชุมชน
อำเภอเขาฉกรรจ์.

องค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง. (2550). สภาพทั่วไปตำบลพระเพลิง. สระแก้ว: องค์การ
บริหารส่วนตำบลพระเพลิง.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาปัญหาพิเศษในการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยบูรพา ศูนย์การศึกษาสระแก้ว ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามใช้เพื่อประโยชน์สำหรับการวิเคราะห์ในเชิงวิชาการ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้ จะเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะทำให้การศึกษาในเรื่องดังกล่าวข้างต้นนี้สามารถบรรลุเป้าหมายและสามารถนำผลการวิเคราะห์ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ในระดับหนึ่ง ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะนำไปเพื่อการวิเคราะห์ในเชิงวิชาการที่เกี่ยวกับการศึกษาในวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเท่านั้น

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลมา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

- ( ) 1. 1 - 3 คน
 ( ) 2. 4 - 6 คน
 ( ) 3. 7 - 9 คน
 ( ) 4. 10 คนขึ้นไป

6. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพหลัก

( ) 1. เกษตรกรรม	( ) 2. รับจ้าง
( ) 3. ค้าขาย	( ) 4. รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ
( ) 5. พนักงานบริษัทเอกชน	( ) 6. อื่น ๆ.....

7. ผู้ที่มีบทบาทในการตัดสินใจที่จะกู้เงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ (ในครอบครัว)

( ) 1.สามี	( ) 2. ภรรยา
( ) 3. ทั้ง 2 คนตัดสินใจร่วมกัน	( ) 4. อื่น ๆ (ระบุ).....

8. ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

- ( ) 1. 1 - 3 ปี
 ( ) 2. 4 - 6 ปี
 ( ) 3. 7 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

9. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

- ( ) 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท
 ( ) 2. 5,001 - 10,000 บาท
 ( ) 3. 10,001 - 15,000 บาท
 ( ) 4. มากกว่า 15,001 บาท

10. ท่านมีเงินออม (เงินฝากในธนาคาร) หรือไม่

- ( ) 1. มีเงินออม (ข้ามไปตอบข้อ 12)
 ( ) 2. ไม่มีเงินออม

11. สาเหตุที่ท่านไม่มีเงินออม(เงินฝากในธนาคาร)

- ( ) 1. มีค่าใช้จ่ายเพิ่ม
 ( ) 2. รายได้ลดลง
 ( ) 3. สาเหตุอื่น ๆ (ระบุ).....

12. รายได้ของท่านหลังจากการที่ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านฯมีรายได้เพิ่มขึ้นหรือลดลง

อย่างไร (ตัวเลข)

อาชีพ	รายได้ (เพิ่มขึ้น)	รายได้ (ลดลง)
เกษตรกร		
ค้าขาย		
รับจ้าง		
หัตถกรรม/แปรรูป		
อื่น ๆ (ระบุ).....		

13. จากการกู้เงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ ที่ผ่านมาแล้ว ท่านได้กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ
จำนวน.....ครั้ง (โปรดระบุลงในตาราง ในแต่ละปีที่ได้กู้เงินมา)

ครั้งที่	จำนวนเงินที่กู้	วัตถุประสงค์ในการกู้	การชำระคืนเงินกองทุน (ตรงตามกำหนด/ ไม่ตรงตามกำหนด)
1			(ตรงตามกำหนด/ ไม่ตรงตามกำหนด)
2			(ตรงตามกำหนด/ ไม่ตรงตามกำหนด)
3			(ตรงตามกำหนด/ ไม่ตรงตามกำหนด)
4			(ตรงตามกำหนด/ ไม่ตรงตามกำหนด)
5			(ตรงตามกำหนด/ ไม่ตรงตามกำหนด)
6			(ตรงตามกำหนด/ ไม่ตรงตามกำหนด)
7			(ตรงตามกำหนด/ ไม่ตรงตามกำหนด)
8			(ตรงตามกำหนด/ ไม่ตรงตามกำหนด)

14. ผลกระทบที่เกิดจากการที่ท่านกู้เงินกองทุนหมู่บ้าน ฯ เป็นอย่างไร

ผลกระทบ	เท่าเดิม	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ระบุเป็นตัวเลข
รายได้				
หนี้สิน				
ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน				
สินทรัพย์ เช่น บ้าน รถจักรยานยนต์ รถยนต์ ฯลฯ				
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				

15. เงินกู้ยืมที่ท่านได้ทำการกู้ยืมจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (นอกเหนือจากเงิน 1 ล้านบาท)

15.1 ท่านได้กู้เงินหรือไม่

( ) 1. กู้ ( ) 2. ไม่กู้ (ข้ามไปตอบข้อ 16)

15.2 ท่านกู้ยืมจาก กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองฯ กองทุนใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. เงิน กขคจ. ( ) 2. เงินสนับสนุนของ อบต.
 ( ) 3. เงินสนับสนุนของ สปก. ( ) 4. กองทุนเงินสัจจะ
 ( ) 5. กองทุนหมุนเวียน ( ) 6. อื่น ๆ ระบุ.....

16. เงินกองทุนหมู่บ้านฯที่ท่านยืมไปนั้นท่านได้นำไปใช้จ่ายอย่างไรบ้าง

ลำดับ	กิจกรรมที่ใช้ในการอุปโภคบริโภค	จำนวน	ค่าใช้จ่าย (บาท)
1	ภาคการเกษตร		
	1.1 ทำนา		
	1.2 ทำไร่		
	1.3 ทำสวน		
	1.4 เลี้ยงสุกร		
	1.5 สัตว์ปีก		
	1.6 เลี้ยงโค, กระบือ		
	1.7 ประมง		
	1.8 อื่น ๆ ระบุ เลี้ยงปลา/ กบ		
2	อุตสาหกรรม เช่น เสื่อ ไม้กวาด หมวก ฯลฯ		
3	ค้าขาย		
4	บริการ (ช่างซ่อมรถ ช่างตัดผม ฯลฯ)		
5	ค่ารักษาพยาบาล		
6	ค่าเล่าเรียนบุตร		
7	ซื้อรถยนต์		
8	ซื้อจักรยานยนต์		
9	ซื้อรถจักรยาน		

ลำดับ	กิจกรรมที่ใช้ในการอุปโภคบริโภค	จำนวน	ค่าใช้จ่าย (บาท)
10	ซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า		
	10.1 โทรทัศน์		
	10.2 พัดลม		
	10.3 ตู้เย็น		
	10.4 โทรศัพท์มือถือ		
	10.5 เครื่องปรับอากาศ		
	10.6 เตารีด		
	10.7 กระทะไฟฟ้า		
	10.8 เครื่องทำน้ำร้อน		
	10.9 เครื่องเล่น CD/ DVD		
	10.10 คอมพิวเตอร์		
	10.11 Notebook		
	10.12 เครื่องปริ้น		
	10.13 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....		
11	ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าอาหาร ฯลฯ		
12	เล่นการพนัน		
13	บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็น เช่น อุบัติเหตุ		
14	อื่น ๆ โปรดระบุ.....		

17. ท่านนำเงินจากแหล่งใดมาใช้หนี้กองทุนหมู่บ้านฯ

17.1 กู้ยืมเงินจากแหล่งอื่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

แหล่งเงินกู้	เงินที่กู้มาใช้หนี้	อัตราดอกเบี้ย	งวดชำระ (เดือน/ปี)
1. ธ.ก.ส.			เดือน/ปี
2. ธนาคารพาณิชย์			เดือน/ปี
3. กองทุนในชุมชน			เดือน/ปี
4. เงินกู้นอกระบบ			เดือน/ปี
5. เงินจากระบบไฟแนนซ์			เดือน/ปี
6. ญาติพี่น้อง			เดือน/ปี

17.2 เงินของตนเอง

- ( ) 1. รายได้จากการประกอบอาชีพ
- ( ) 2. เงินจากการออม
- ( ) 3. ครอบครัวส่งมาให้ (ลูกหรือสมาชิกในครอบครัว)
- ( ) 4. อื่น ๆ.....

ส่วนที่ 4 ปัจจัยด้านจิตวิทยาของของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

18. คณะกรรมการให้คำแนะนำรายละเอียดการกู้ยืมเงินต่อท่านมากน้อยเพียงใด

- ( ) 1. มาก ( ) 2. ปานกลาง
( ) 3. น้อย

19. ท่านมีทัศนคติในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อย่างไร

- ( ) 1. เห็นด้วยกับการดำเนินงาน
( ) 2. ไม่เห็นด้วยกับการดำเนินงาน

20. บุคคลใดมีผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองฯ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. ตัวเอง (ตัวผู้กู้) ( ) 2. ครอบครัว
( ) 3. เพื่อน/เพื่อนบ้าน ( ) 4. ญาติพี่น้อง
( ) 5. ผู้ค้าประกัน ( ) 6. คณะกรรมการหมู่บ้าน
( ) 7. อื่น ๆ (ระบุ).....

21. ท่านมีความเชื่อทางศาสนามีผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

21.1 ท่านมีความเชื่อไหม

- ( ) 1. เชื่อ ( ) 2. ไม่เชื่อ (ข้ามไปตอบข้อ 22)

21.2 แล้วท่านเชื่อว่าการไม่ชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะเป็นอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. บาป ( ) 2. ตกนรก
( ) 3. เป็นหนี้ติดค้างในชาติหน้า ( ) 4. ไม่มีความสุข
( ) 5. อื่น ๆ (ระบุ).....

22. ความเชื่อทางสังคม มีผลต่อการชำระเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. ได้รับสิ่งตอบสนองต่อสังคม เช่น อาหาร ที่อยู่ ยารักษาโรค และน้ำ เป็นต้น
( ) 2. ได้รับความปลอดภัยทางสังคม/ ได้รับความคุ้มครองจากสังคม
( ) 3. ทำให้เป็นที่รักและเป็นที่ยอมรับในสังคม
( ) 4. ได้รับการยกย่องจากสังคม
( ) 5. ทำให้มีความสำเร็จในชีวิต
( ) 6. อื่น ๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 5 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของการเข้าร่วมกองทุนหมู่บ้าน ฯ**5.1 ปัญหาที่เกิดกับกิจกรรมทางอาชีพ**

5.1.1.....

5.1.2.....

5.1.3.....

5.2 ปัญหาข้อจำกัด/กฎระเบียบ/การบริหารจัดการของรัฐบาล

5.2.1.....

5.2.2.....

5.2.3.....

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1.....

5.3.2.....

5.3.3.....